

Republika e Kosovës

Republika Kosovo-Republic of Kosovo

Qeveria – Vlada- Government

Zyra e Kryeministrit- Ured Premijera - Office of the Prime Minister

Zyra Ligjore - Zakonodavna Kancelarija - Legal Office

**Izveštaj o pojednostavljenju i usklađivanju dozvola i licenci u Regulatornom
Uredu za Energiju¹**

¹ Ovo Pravna analiza ja odoberna na 254 Sednici Vlade Republike Kosovo sa brojem resenja 04/254, datum 26.03.2025.

ARBK-Kosovska Agencija za registraciju biznisa

GIZ - Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit

SSK-Sudski savet Kosova

ZOUP- Zakon br. 05/L-031 o opštem upravnom postupku

ZRE-Zakon br. 05/L-084 o Regulatoru za energiju

ZSDL-Zakon br. 04/L-202 o Sistemu dozvola i dozvola ZSDL

ZRUE- Zakon o regulatornom uredu za energiju

MZŽSPP-Ministarstvo za Zaštitu Životne Sredine, Prostorno Planiranje i Infrastrukturu

JKT– Jedinствене kontaktne tačke

CRDL-Centralni registar dozvola i licenci CRDL

KP- Kancelarija Premijara

PK- Pravna kancelarija

RUE– Regulatorni ured za energiju

1. Predgovor

Ovaj izveštaj podržan od strane GIZ-a ima za cilj da prikaže nalaze i opšte i konkretne preporuke, za pojednostavljenje procedura za podnošenje zahteva, razmatranje i izdavanje dozvola i licenci u RUE, kao i da uskladi dozvole i licence RUE sa zahtevima i kriterijumima ZSDL. Pojednostavljena dozvola i licenci ocenjen je u skladu sa nekoliko principa i zahteva koji su definisani u ZSDL, kao i u ZOUP, dok je usklađivanje ocenjeno u okviru usklađenosti posebnih zakona, posebno ZRUE sa ZSDL.

U okviru ovog izveštaja korišćena je takva metodologija, gde je izdvojeno sledeće: **1. Opšte preporuke i 2. Posebne preporuke**, za dozvole i licence koje primenjuje RUE. Posebne preporuke su navedene u prilogu ovog izveštaja i odnose se na svaku dozvolu ili licencu, posebno, prema nalazima.

Takođe, pored preporuka, u izveštaju su opisani i glavni nalazi kao i posebni nalazi, koji prate svrhu izveštaja, za pojednostavljenje dozvola i licenci kao i njihovo usaglašavanje sa ZSDL.

Pojednostavljanje dozvola i licenci i njihovo usklađivanje u RUE, prema ovom izveštaju, posebno uzima u obzir:

1. Pojednostavljenje postupka apliciranja za dozvole i licence;
2. Olakšavanje administrativnog tereta strane u vezi sa podnošenjem zahteva;
3. Olakšanje postupka razmatranja zahteva i provere dokaza;
4. Što se tiče sigurnosti nosioca licence, u smislu produžetka roka, zasnovanog na kriterijumima specifičnosti licenci ili dozvola, u zavisnosti od nivoa rizika;
5. Problem zakonitosti dozvola, i specifične pravne osnove, u smislu da su iste predviđene zakonom, prema imenovanju od RUE, zasnovane na centralnom registru dozvola i licenci;
6. Pitanje harmonizacije i podobnosti zahteva ZSDL sa propisima utvrđenim u ZRUE i podzakonskim aktima.

Za izradu ovog izveštaja pregledano je nekoliko izvora i to: ZSDL; ZOUP; LRUE; Posebni propisi primenjeni od strane RUE; Podzakonski akti RUE koji regulišu postupak izdavanja dozvola i licenci koje izdaje RUE; CRDL. Poseban značaj su imali i sastanci sa relevantnim institucijama, u ovom slučaju RUE je dao i komentare u izveštaju, koji su poslužili za dodatna objašnjenja.

Za efekte ovog izveštaja korišćena je terminologija naziva "dozvola i licenca" prema ZSDL koji takođe obuhvata primenu drugih vrsta odobrenja koje izdaje RUE i koje se ne nazivaju dozvolom i licencom. Nakon ovog izveštaja, RUE je dostavio komentare koji su uzeti u obzir i razmotreni tokom finalizacije.

2. Pravna analiza u vezi sa pojednostavljenjem dozvola i licenci

U ovom delu je predstavljena analiza osnovnog zakonodavstva koje reguliše dozvole (dozvole i licence) u RUE. Zakon o sistemu dozvola i licenci (ZSDL) je horizontalni zakon koji u članu 1 reguliše principe i pravila za unapređenje poslovnog okruženja, putem smanjenja administrativnih barijera, u obavljanju ekonomske, trgovinske ili profesionalne delatnosti, koja je neophodna radi zaštite javnog zdravlja, javne sigurnosti, životne sredine i korišćenja prirodnih resursa u Republici Kosovo. Drugi horizontalni zakon koji generalno reguliše vršenje javnih ovlašćenja, gde se ono najčešće izražava u dozvolama, jeste Zakon o opštem upravnom postupku (ZOUP), čija je svrha da obezbedi delotvorno vršenje javnih ovlašćenja u službi javnog interesa, tako što se istovremeno u članu 1. garantuje zaštita prava i pravnih interesa lica.

U nastavku ćemo analizirati neke od glavnih principa i pravila predviđenih ovim zakonima i pravilima, kao i posebne kriterijume definisane Zakonom o Uredu energetskeg regulatora br. 05/L-084 (ZRUE) kao i drugi zakoni, za dozvole i licence u RUE.

Kao što je gore pomenuto, realizacija svrhe izveštaja za olakšavanje izdavanja dozvola i licenci izdatih od strane RUE, zahteva analizu posebnih zakona, kao što su zakon o RUE i podzakonski akti koje donosi RUE, u pogledu dozvola i licenci koje odobravaju u određenim delatnostima. Pored zakona o RUE, sistem dozvola i licenci u RUE regulisan je, u meri u kojoj je to neophodno, i zakonima kao što su: **Zakon br. 05/L - 085 o Energiji; Zakon br. 05/L - 085 o Električnoj Energiji; Zakon br. 05/L-082 o Prirodnom Gasu; Zakon br. 05/L - 052 o Toplotnoj Energiji** Međutim, ovi zakoni se odnose na licence i druge dozvole koje izdaje RUE, samo u smislu pojašnjenja licenciranog pravnog ili fizičkog lica, budući da je sistem dozvola i licenci, postupak, način njihovog izdavanja, kriterijumi itd, regulisani su zakonom o RUE i podzakonskim aktima (pravilnicima) koje donosi RUE, kao što su: **Uredba o licenciranju energetskih aktivnosti na Kosovu RUE/Br. 07/2017; pravilo o taksama Br. 01/2020; Pravilo- RUE/Br. 03/2022 za postupak davanja ovlašćenja za izgradnju energetskih projekata** itd.

U pogledu naziva, ZSDL u članu 1 (1.3) koristi termin **“Licencirani - fizičko lice kojem je izdata profesionalna licenca”**, dok sa druge strane **Zakon br. 05/L-085 o Električnoj Energiji**, se odnosi na član 1 (1.21) definiše **“Licencirani - osoba koja je ovlašćena za aktivnosti u vezi sa električnom energijom u skladu sa odredbama ovog zakona, dok u članu 1 (1.46) definiše se da: *Preduzeće za električnu energiju - fizičko ili pravno lice koje obavlja jednu ili više licenciranih aktivnosti proizvodnje, prenosa, distribucije, snabdevanja, trgovine, organizovanog tržišta električne energije.*** Pošto je u pitanju ZSDL, kao što se može videti, Poseban zakon **Br. 05/L - 085 o Električnoj Energiji** "licencirani" odnosi se na fizičko lice ili preduzeće Na drugoj strani, Zakon o RUE u članu 28.1. definiše: *Aktivnost proizvodnje energije obavljaju energetska preduzeća na osnovu izdatih licenci od strane Regulatora*, iako se u ovom slučaju odnosi samo na preduzeća (pravna lica) kao moguće nosioce licenci. Nasuprot tome, u 2 stavu člana 28 podrazumeva se da se ovaj član ZRUE primenjuje u skladu i sa drugim zakonima u zavisnosti od zahteva Zakona o električnoj energiji, Zakona o prirodnom gasu i Zakona o toplotnoj energiji itd. Međutim, kriterijumi za dozvole i licence u ovoj instituciji su usredsređeni i zasnovani prvenstveno na Zakonu RUE Saglasno praksi u RUE, ovlašćenja kao vrste dozvola i licenci mogu se izdati kako za fizička lica tako i za pravna lica. Ovo treba precizno naglasiti propisom, u smislu da se precizira kada se prijavljuju fizička lica, a kada pravna lica, uvek u skladu sa važećom zakonskom regulativom.

Dok je ZSDL u članu 5 definisao vrste dozvola, kao što su: *obaveštenje, registracija, dozvola i profesionalna licenca*, sa druge strane RUE priznaje i primenjuje tri vrste dozvola i licenci pod nazivom: *licenca, ovlašćenje i licenciranje delatnosti*. S druge strane, RUE, prema ZRUE, takođe priznaje dozvole ili aktivnosti za koje nije potrebna licenca. Ovde aktivnosti su za: proizvodnju električne energije na energetskej lokaciji ukupnog kapaciteta koji ne prelazi pet (5) MW; proizvodnju toplotne energije proizvedene iz toplana za pojedinačnu potrošnju ili kapaciteta koji ne prelazi jedan (1) MW; proizvodnju električne energije za pojedinačnu potrošnju, gde proizvodno postrojenje ili potrošači električne energije nisu povezani na prenosni ili distributivni sistem, koje su kao takvi vezani za proizvodnju energije. Ovo se reguliše članom 29 Zakona o RUE i isti tretiraju kao zahtevi ili određena odobrenja, putem kojih RUE odobrava odgovarajuće zahteve fizičkih ili pravnih lica. Treba istaći da sistem licenci u RUE ne poznaje termin "dozvola", kao što to čini ZSDL.

Në okviru sistema dozvola i licenci koje izdaje RUE, na osnovu RUE i drugih primenljivih zakona navedenih gore, pitanje olakšanja dozvola i licenci u ovom sektoru, kako je već pomenuto, biće razmatrano na osnovu nekoliko principa koje priznaje ZSDL i ZOUP. Ovi principi imaju za cilj da daju konkretne preporuke, da olakšaju izdavanje dozvola i licenci RUE, kao i njihovo usklađivanje sa zahtevima i kriterijumima ZSDL.

Produženje roka licence. Član 32 Zakona o RUE određuje trajanje dozvola u okviru RUE, zasnovano na kategorizaciji, koja zavisi od vrste dozvole. Prema Zakonu o RUE, rok trajanja licence može biti najviše 40

godina, zavisno od kategorizacije. Tako, 1. *Za distribuciju električne energije, toplotne energije ili prirodnog gasa, ili skladištenje prirodnog gasa ne može se prekoračiti period od četrdeset (40) godina;* 2. *Što se tiče aktivnosti snabdevanja električnom energijom, toplotnom energijom ili prirodnim gasom, ili operatora tržišta, organizuje se maksimalno trajanje od dvadeset pet (25) godina;* 3. *Što se tiče aktivnosti Operatora Sistema Prenosa ili Distribucije sa maksimalnim trajanjem od trideset (30) godina;* 4. *3a aktivnosti garantovanog snabdevanja električnom energijom sa maksimalnim trajanjem od tri (3) godine i* 5. *Za aktivnosti snabdevanja električnom energijom ili prirodnim gasom na veliko, u trajanju od najmanje pet (5) godina i ne duže od jedne (1) godine.* Međutim, procena produženja roka licence od strane RUE je diskreciona i RUE, u slučaju odlučivanja o trajanju licence po kategoriji, uzima u obzir: 1. *Trajanje relevantne imovine korišćene za obavljanje delatnosti;* 2. *Finansijsko stanje podnosioca zahteva;* 3. *Finansijske okolnosti podnosioca zahteva.*

Ne diskriminacija Ovo načelo se definiše u članu 6 ZOUP i kao takvo treba da se primenjuje i od strane RUE u vezi sa donošenjem odluka o licencama i drugim dozvolama koje izdaje. Posebno, ovaj princip mora biti striktno definisan kada je u pitanju trajanje licence, koju RUE ocenjuje i odlučuje, prema diskreditaciji, na osnovu kriterijuma minimalnog i maksimalnog trajanja perioda trajanja Princip ne diskriminacije u administrativnom postupku, takođe treba da odredi i propise RUE za postupak davanja dozvola.

Pravo na žalbu. To predstavlja ustavnu obavezu. Sistemi za ocenjivanje licenci u RUE, kao i postupci za to, ne predviđaju pravo na žalbu u slučaju odbijanja. Član 34 Zakona o RUE samo propisuje postupak ponovnog podnošenja zahteva za licencu nakon 60 dana, a ne pravo na žalbu nakon odbijanja. Tako nešto nije definisano ni u Uredbi o licenciranju energetskih aktivnosti na Kosovu RUE/Br. 07/2017. Stoga bi RUE trebalo da razmotri mogućnost da propiše pravilnik o postupku žalbe zbog ne licenciranja. Pravo na odbijanje licence ili dozvole određuje se i ZSDL, odnosno članom 27. RUE treba da uspostavi pravni mehanizam putem propisa kojima se rešavaju žalbe zbog ne licenciranja. Kako bise realizovala ova preporuka, RUE treba da formira komisiju za žalbe koja se bavi pitanjem nedobijanja licence i gde strane imaju pravo da se žale samo kada dođe do ne licenciranja. Ovo treba da se uradi izmenom važećih podzakonskih akata i uredbi, **Uredba o licenciranju energetskih delatnosti na Kosovu RUE/Br. 07/2017; pravilo o taksama Br. 01/2020; Pravilo- RUE/Br. 03/2022 za postupak davanja ovlašćenja za izgradnju energetskih projekata**, u kojem će biti predviđena posebna komisija za žalbe u slučaju nedobijanja dozvole.

Plaćanje višestrukih taksi. ZSDL određuje proporcionalnu taksu, koliko je potrebno da pokrije troškove koje ima nadležni organ za upravljanje dozvolom. S druge strane, ZOUP utvrđuje neplaćanje postupka i prema ovome, ovo plaćanje se može izvršiti samo u slučajevima kada je zakonom drugačije određeno. U slučaju RUE, Član 23 zakona o RUE definiše vrste taksi: *taksa za modifikaciju i izmenu licenci kao i ostalih aplikacija za licence; početna i godišnja taksa za licenciranje; taksa za izdavanje sertifikata o poreklu; i pregled/preispitivanje aplikacija za ovlašćenje i licenciranje.*

Član 24.5 Zakona o RUE određuje: **"Sa izuzetkom godišnjih poreza, porezi nametnuti na osnovu ovog člana će se obračunavati u skladu sa specifičnim razumnim administrativnim troškovima koji nastaju u tretmanu dela na koje se ti porezi odnose"**. To znači da RUE ima obavezu da ove poreze, posebno one iz prijave, obračunava srazmerno administrativnim troškovima. RUE smatra godišnje poreze porezima na održavanje licence i oni služe da osiguraju finansijsku održivost RUE, jer licencirana preduzeća ostvaruju prihode od aktivnosti koje su licencirane od strane RUE. Naknade za razmatranje licence plaćaju se u trenutku kada se aplikacija pregleda. Međutim, da bi olakšao pitanje aktivnosti nosilaca licenci kao i korisnika licenci, RUE je kreirao alternativne oblike plaćanja na svoj račun, uključujući mogućnost plaćanja putem E-bankinga, ali da bi se primenio ovaj oblik plaćanja, potrebno je izmeniti član 13 pravilnika o taksama Br. 01/2020, kojim se utvrđuje način plaćanja i gde je utvrđeno da se i elektronska plaćanja stranke prihvataju. Takođe, RUE mora da izvrši tačan obračun proporcionalnosti takse za prijavu, izračunavajući relevantne troškove koje ima stranka u postupku i konačnu uplatu naknade za prijavu. Do sada nedostaje jedan takav proračun.

Princip jednog šaltera (jedine tačke kontakta), je zakonska obaveza određena kako u ZSDL, odnosno članu 16, tako i u ZOUP kao i u članu 33 tog zakona. Prema ovom principu, sve formalnosti i procedure za izdavanje dozvola i licenci treba da se obavljaju putem JKT kontakta (one stop shop). Oba zakona dozvoljavaju da se JKT mogu formirati na fizički, elektronski ili kombinovani način. Glavni preduslov za kreiranje JKT su tačke koje smo naveli, posebno pristup orijentisan po principu administrativnog pregleda prema službenoj dužnosti. U RUE ne postoji ni jedna vrsta tipa JKT, stoga i dozvole izdaju svaki javni organ posebno, što znači da stranka sama obavlja sve formalnosti i procedure koje bi, da postoji JKT, preko nje mogao da sprovodi sam javni organ. Do sada u RUE nedostaje jedna jedina tačka kontakta koja bi olakšala administrativan teret strane u prilikom podnošenja zahteva. RUE treba da deluje kako bi se stvorio takav mehanizam.

Princip primene administrativne pomoći. Član 34 Zakona o opštem upravnom postupku propisuje da javni organ može zatražiti pomoć od drugog javnog organa, između ostalog radi upoznavanja sa činjenicama, dokumentima ili drugim sredstvima dokaza u posedu drugog organa. Ovaj princip se može koristiti za olakšavanje postupka provere potrebnih dokumenata. RUE u postupku razmatranja izdavanja dozvola i licenci uopšte ne primenjuje princip pravne pomoći. RUE je dužan da u postupku podnošenja zahteva i izdavanja dozvola primenjuje načelo administrativne pomoći, tražeći pomoć od drugih organa, kako bi pružio informacije i proverio određene dokumente, bez potrebe da ih traži od strane.

Ispitivanje razvoja postupka po službenoj dužnosti. Ovo pravilo dozvoljava član 86 ZOUP. U stvari, ovaj princip u svetlu olakšavanja postupka davanja dozvola u RUE-u, zasnovan na načinu na koji se uređuje postupak izdavanja dozvola u RUE-u, treba kombinovati sa principom primene administrativne pomoći. RUE ne primenjuje uopšte načelo razvoja procedure prema službenoj dužnosti, jer za popunjavanje aplikacije, u slučaju da dokumenata nisu podneta, prema Pravilniku o licenciranju energetske aktivnosti na Kosovu RUE/Br. 07/2017, član 5 stavovi 3 i 5 potrebno je popuniti aplikaciju, u slučaju nedostatka dokumentacije. Član 86.3 ZOUP propisuje u vezi sa ovim principom: **“Osim kada je zakonom drugačije određeno, dokumentima koji potvrđuju akte, činjenice, kvalitet ili subjektivno stanje, neophodnim za administrativni pregled, raspolaže po službenoj dužnosti, javni organ**

koji vodi upravni postupak, ako su pod njegovom upravom ili drugih javnih organa. Organizacija javnog sektora može zatražiti samo potrebne informacije za identifikaciju stranke. To znači da u nekim slučajevima, kada dokumenti i uslovi dokumentacije za licencu nisu definisani zakonom, onda RUE u konkretnom slučaju može tražiti od stranke da samo dokaže da neki dokumenti postoje i da ih potvrdi, ako oni postoje u javnim organima. Dakle RUE-a treba da postupa prema službenoj dužnosti, radi provere određenog broja dokumenata.

Pravo na iznošenje mišljenja, objašnjenja i dokaza: Član 94. Zakona o upravnom postupku omogućava strani da tokom postupka pruži dokaze i razjasni pitanja do donošenja konačne odluke. Ovo načelo takođe se uopšte ne primenjuje u slučaju RUE, jer ako podnosilac zahteva ne dostavi nedostajuće dokumente, njegov/njen zahtev će biti odbijen. Stoga se u slučaju RUE, ovaj princip može lako primeniti putem izmene propisa o licenciranju energetske aktivnosti na Kosovu RUE/Br. 07/2017. Prema propisima, trebalo bi strani dozvoliti da u svakom trenutku pruže dodatna objašnjenja o dokumentaciji koju pruža i zahtevu za licencu.

Razvoj postupka razmatranja elektronskim putem. Član 14.2. ZSDL propisuje: **“Svaki nadležni organ mora omogućiti da lice podnese zahtev za izdavanje dozvole elektronskim putem”.** Ovo stvara mogućnost da se na osnovu internih akata izdatih od strane RUE za licenciranje, omogući razvoj postupka elektronskog razmatranja. To je moguće jer član 17.2 ZSDL dozvoljava da se postupci za izdavanje licence obavljaju podzakonskim aktom, što u slučaju RUE znači da nema potrebe za zakonskim izmenama u vezi sa razvojem elektronske procedure. Treba naglasiti da RUE prima aplikacije elektronskim putem, ali ova praksa treba biti istaknuta i u internim pravilima, kao odvojen postupak od fizičke aplikacije, menjajući pritom podzakonske akte.

Uslovi i specifični kriterijumi za davanje dozvola. RUE čini slučaj uslovnog operisanja licencama i drugim veoma specifičnim dozvolama. Član 30 Zakona o RUE određuje uslove za licence u oblasti RUE. Uslovi koji se preciziraju u članu 30, zatim su konkretizovani uredbom RUE o regulisanju licenciranja energetske aktivnosti u Kosovu RUE/Br. 07/2017. Nē slučaju RUE, potrebni dokumenti za licencu su prilično specifični jer su povezani i sa: *zaštitom zdravlja i javne bezbednosti; zaštitom životne sredine; korišćenjem zemljišta i lokacijom; korišćenjem javnog zemljišta; energetske efikasnošću; prirodom primarnih izvora energije; posebnim karakteristikama aplikanta kao što su: tehničke, ekonomske i finansijske sposobnosti.* Dakle, uzimajući u obzir specifičnosti licenci RUE, u nekim slučajevima čak i dokumentacija je specifična. Stoga, na osnovu analize, smanjenje dokumentacije se zahtevalo slučaj za slučajem, bazirajući se na dve alternative: 1. Provera nekih činjenica putem izjave pod zakletvom i 2. Identifikacija od strane stranke nekih dokumenata kao i postupanje RUE, po principu administrativne pomoći i razvoj postupka po službenoj dužnosti koji su definisani u ZOUP.

Podnošenje dokumentacije u originalu kao karakteristika RUE-U okviru dozvola koje odobrava RUE, postoji fenomen zasnovan na CRDL, a ovaj fenomen ima veze sa podnošenjem nekih dokumenata u originalu, uključujući i one dokumente koji predstavljaju nepobitne činjenice, poput sertifikata o registraciji poslovanja ili drugih dokaza o osnivanju društva ili konzorcijuma (u zavisnosti od vrste dozvole) ili njenog statuta, itd. Stoga, postavljanje ovog principa je učinjeno sa ciljem da se takva stvar konkretizuje u posebnim preporukama, određenim u prilogu ove analize.

3. Pravna analiza u vezi sa usklađivanjem dozvola i licenci sa kriterijumima ZSDL

Usklađivanje u svetlu svrhe ovog izveštaja podrazumeva proces prilagođavanja ZSDL u konkretnom slučaju i ZRUE-u, sa ciljem određivanja dozvola i licenci koje izdaje RUE, na osnovu ZSDL. Što se tiče aspekta harmonizacije, važno je napomenuti sledeća pitanja:

Definisanje dozvola i licenci zakonom. Ovaj princip se definiše u članu 17.1 ZSDL i kao takav podrazumeva da dozvola i licenca, čak i u smislu imenovanja, bude zakonom određena. U slučaju RUE, zakon sledi drugačiju logiku, određujući samo aktivnosti za koje se izdaju licence u RUE i ne određuje zakonom vrste dozvola i licenci. Član 28 Zakona o RUE je definisao delatnosti za koje se definišu licence koje izdaje RUE. Što se tiče ovlašćenja za izgradnju novih kapaciteta, koje su dozvole izdate od strane RUE i poznate su po članu 43, ovim zakonom nije određeno koje vrste ovlašćenja mogu biti izdata od strane RUE. Dakle, u skladu sa principom da se dozvole i licence, prema nazivu, određuju zakonom, treba razmotriti mogućnost da se u zakonu o RUE, odnosno u članu 29 i u članu 43 ali i kreiranjem novog člana, da se utvrde vrste dozvola i ovlašćenja koje izdaje RUE, pod svojim imenom, na osnovu aktivnosti koje trenutno dozvoljava zakon o RUE zakon i drugi zakoni koji se primenjuju od RUE.

Nazivi dozvola i licenci utvrđuju se zakonom: To zahteva da se sva odobrenja i licence koje izdaje RUE, kao što su: licence, ovlašćenja i ostala odobrenja, definišu zakonom za RUE, prema trenutnim nazivima koje imaju. Dakle potrebno je da se stvori pravni osnov, prema članu 30 ZRUE ili da se kreira novi član koji bi posebno obuhvatio usklađivanje članova 28, 30 i 43 ZRUE.

Kreiranje dozvola i licenci od strane RUE prema članu 5 ZSDL: Članom 5 ZSDL definišu se vrste dozvola a to su: obaveštenje, registracija, dozvola i stručna licenca. U ovom slučaju i nazivi dozvola koje donosi RUE treba da budu prilagođeni ovome. To znači da članovi ZRUE, kao što su član 28, 30, 43, itd., moraju biti usklađeni sa članom 5 ZSP. RUE u smislu ovog člana, treba kategorizovati sve dozvole i licence prema nivou rizika, na osnovu člana 5 ZPPL. Iz ovog razloga potrebno je da se u potpunosti izmene članovi 28, 30 i 43 ZRUE, tako da se nazivi usklade sa članom 5 ZSDL, uzimajući u obzir nivo rizika.

Kategorizacija dozvola i licenci prema riziku: ZRUE treba da utvrdi sistem kategorizacije dozvola i licenci prema riziku, kao što to propisuje i član 19 ZSDL. Za ovo treba popuniti ili napraviti novi član u ZRUE, nakon člana 28.

4. Nalazi

1. Zakon SDL kod „licencirani“ odnosi se samo na fizičko lice, dok Zakon o RUE i drugi važeći zakoni pod „licenciranim“ podrazumevaju i preduzeća kao pravna lica.
2. Sve dozvole RUE su na određeno vreme, prema kategorijama, dok ZSDL ne reguliše pitanje ponovnog licenciranja ili produženja licence.
3. Procedura žalbe za nelicenciranje u RUE nije definisana.
4. Nema jedne tačke kontakta u RUE, posebno u vezi sa podnošenjem zahteva za licence i druge dozvole.
5. Nije primenjen princip administrativne pomoći radi olakšavanja postupka provere potrebnih dokumenata koji se podnose za licencu.
6. Princip razvoja postupka prema službenoj dužnosti ne primenjuje se za proveru dokumenata identifikovanih od strane stranaka, koje poseduju javne institucije.
7. Ne omogućava jaj se da priloži dodatnu dokumentaciju za njen zahtev, nego se aplikacija za dozvolu i licencu samo odbije, u skladu sa ZOUP i propisima RUE.
8. Nije određena elektronska procedura kao pravilo, već samo kao izuzetak. Ovo bi trebalo da bude odraženo u propisima RUE
9. Prilikom podnošenja zahteva za dobijanje licence, potrebno je dostaviti originalne dokumente koji su notarizovani i lako proverljivi.
10. Neki dokumenti koji se zahtevaju u kategoriji opštih zahteva, čini se da dodaju administrativno opterećenje za način na koji se traže.
11. Na RUE postoje dozvole i licence koje nisu izričito propisane zakonom, prema njihovom trenutnom nazivu.

5. Glavne preporuke

1. Da se preciznije reguliše ko može podneti zahtev za licencu i za koje licence (fizičko ili pravno lice);
2. Da se uspostavi jasna pravna osnova za postojeće licence RUE;
3. Da se produži rok za izdavanje licence od strane RUE-a, odnosno da se odredi minimalni rok za kategorije licenci;
4. Da se izvrši usklađivanje zakona za RUE, odnosno dopuna člana 29 Zakona, u smislu imenovanja licenci od strane RUE, za delatnosti za koje nije potrebna licenca, na osnovu člana 5. ZSDL.
5. Da se utvrditi postupak žalbe u slučaju nedobijanja licence;
6. Da se formira JKT u RUE;
7. Treba da se sprovede elektronski postupak za podnošenje zahteva i razmatranje licenci, i da ne bude neophodno da se podnese zahtev samo u fizičkoj kopiji;
8. Da se primenjuje načelo administrativne pomoći i razvoja postupka prema službenoj dužnosti, u smislu provere određenih dokumenata koji su u posedu javnih institucija;
9. Izvršiti obnovu licenci prema načelu ex officio;
10. Proveriti neophodne dokumente prema izjavi pod zakletvom;
11. Izvršiti plaćanje početne takse za pregled nakon odobrenja zahteva i prispitati taksu za pregled licence na zahtev RUE;
12. Omogućiti strani da pruži dodatne dokaze tokom razmatranja postupka, do poslednjeg roka za odlučivanje;
13. Izvršiti oslobađanje od takse, u slučaju modifikacije licence inicijativom RUE;
14. Izvršiti usklađivanje ZRUE -a i ZSDL, prema utvrđenim principima;
15. Primeniti rok od 45 dana za odlučivanje o zahtevima za dozvole i licence prema ZOUP-u.

6. Obrazloženje glavnih preporuka

1. Da se preciznije reguliše ko može da podnese zahtev za licencu i za koje licence (fizičko ili pravno lice). Ova preporuka je data zbog toga što Zakon o RUE ne definiše status licenciranog lica, odnosno da li

će biti fizičko ili pravno lice. Zakon o električnoj energiji, s druge strane, u članu 1.21 kao „licenciran” odnosi se na lice, dok se u članu 1.46 „preduzeće za električnu energiju” odnosi na fizičko ili pravno lice koje može obavljati jednu ili više delatnosti za koje je potrebna licenca. U tom smislu, na osnovu člana 17.2 ZSDL, RUE mora da ga ozbiljno proceni kako bi jasno definisao koja odobrenja, dozvole i licence može da izdaje za fizička i za pravna lica, kako bi se izvršilo usklađivanje sa ZSDL. Specifikacija treba da se izvrši putem podzakonskih akata, odnosno: Uredba o licenciranju energetske aktivnosti na Kosovu RUE/Br. 07/2017; pravila o taksama Br. 01/2020; Pravila- RUE/Br. 03/2022 za postupak ovlašćenja za izgradnju energetskih projekata.

2. Kreirati jasan pravni osnov za postojeće licence RUE. Na osnovu članu 17.2 ZSDL licence i dozvole se određuju isključivo zakonom. U konkretnom slučaju RUE, definisane su delatnosti koje moraju imati licencu. S druge strane, kada su u pitanju dozvole za izgradnju novih kapaciteta, poput odobrenja, ne postoji konkretan zakonski osnov za dozvolu ili licencu, prema nazivu. Posebne preporuke koje se odnose na ovu temu date su u prilogu.

3. Produžiti rok za izdavanje licence od strane RUE-a, odnosno odrediti minimalni rok za kategorije licenci. Rokovi prema zakonu o RUE su podeljeni na kategorije i RUE obično odlučuje procenjujući određene kriterijume, kao što su životni vek imovine i finansijsko stanje podnosioca zahteva. U tom kontekstu, da bi se olakšalo administrativno opterećenje podnosiocima zahteva, za neke kategorije dozvola, kao što su ovlašćenja, trebalo bi produžiti rok trajanja, kao kada je u pitanju minimalni prag, tako i maksimalni prag. Isto tako, RUE za svaki slučaj, što se tiče roka, mora odrediti minimalno produženje, na primer kao u slučajevima kada trajanje može biti 40, 30 ili 25 godina, u ovim slučajevima takođe mora postojati minimalno trajanje za ove kategorije, što se mora uraditi po zakonu. Ostala konkretna pojašnjenja data su u prilogu ovog izveštaja.

4. Slučajeve u kojima nije potrebna licenca imenovati prema ZSDL. Članom 5 ZSDL definisane su vrste odobrenja. S druge strane, Zakon o RUE određuje kriterijume za odobrenja koja ne zahtevaju dozvolu, ali ipak prolaze kroz postupak odobrenja. Dakle, tako nešto mora da se uradi prema oznakama definisanim članom 5 ZSDL, kao što su obaveštenje, registracija dozvole i sl. U tu svrhu treba izmeniti i usaglasiti član 5 ZSDL i član 28 ZRUE.

5. Utvrditi postupak žalbe u slučaju nelicenciranja. U okviru zakona, ali ni relevantna pravila koja se primenjuju na postupak izdavanja dozvola u okviru RUE, nisu definisala rok za žalbe po pitanju odbijanja licenciranja ili produženja licence. Poštovanje prava strane zahteva uspostavljanje mehanizma žalbe, prema principima utvrđenim u ZPP-u, što se može postići usvajanjem pravila od strane Poverenika za zaštitu prava. Neophodno je izmeniti Pravilnik o licenciranju energetskih aktivnosti na Kosovu RUE/Br. 07/2017; pravila za takse Br. 01/2020; Pravila- RUE/Br. 03/2022 za postupak odobravanja izgradnje energetskih projekata za stvaranje žalbenog mehanizma, u slučaju odbijanja dozvola.

6. Formirati JKT u RUE. U RUE bi trebalo uspostaviti jedinstven šalter ili jedinstvenu tačku za kontakt u vezi sa procedurom podnošenja zahteva i razmatranjem licenci i drugih dozvola RUE. Ova jedinstvena tačka kontakta će olakšati proceduru i koncentrisati kapacitete za razmatranje u ovoj tački. Tako nešto će, takođe, pomoći podnosiocima zahteva da efikasno započnu i završe proceduru, a to će takođe pomoći organu da lakše razmotri prijavu. JKT mora da postupi i u slučaju promene licence ili dozvole, kao i drugih žalbenih postupaka u postupku razmatranja itd.

7. Da se razvije elektronski postupak za podnošenje i razmatranje licenci i ne bi trebalo da bude neophodno podnošenje zahteva samo u fizičkoj kopiji . Elektronska procedura za razmatranje dozvola i licenci znatno olakšava podnošenje zahteva i razmatranje licenci i dozvola u RUE. Kreiranjem jedinstvenih tačaka kontakta može se kreirati i baza podataka, ili oblik elektronske aplikacije. RUE treba da iskoristi mogućnost da se samo dokumenti koji su neophodni za verifikaciju dostavljaju od strane stranke kao fizički ili originalni dokumenti. Elektronski postupak može biti određen internim pravilima RUE.

8. Primeniti princip administrativne pomoći i odvijanje postupka po službenoj dužnosti, u smislu provere nekih dokumenata koje poseduju javne ustanove. RUE treba primeniti princip administrativne pomoći tokom sprovođenja postupka i to kombinovati sa principom sprovođenja postupka prema službenoj dužnosti. Pristupanjem ovom principu, RUE će proveriti broj dokaza koji su potrebni da bi ih strana dostavila uz podnošenje zahteva. Primenom ovih principa, RUE će izbeći dostavljanje određenih dokumenata prilikom podnošenja zahteva stranaka za dozvole i licence. To znači da je sam organ, odnosno RUE, dužan da proveri deo dokumentacije u skladu sa službenom dužnošću, ne opterećujući stranu koja podnosi zahtev.

9. Obnova licenci prema načelu ex officio. U slučaju obnavljanja licence, posebno kada to zahteva RUE, postupak verifikacije se sprovodi i završava poštujući radnju preduzimanja postupaka po službenoj dužnosti. Ovaj princip bi došao do izražaja i prilikom obnove licence kao i njene modifikacije. Prema preporukama, RUE treba da postupa u skladu sa službenom dužnošću i da verifikuje određene dokumente kako bi se strankama olakšalo administrativno opterećenje.

10. Da se provere nekoliko potrebnih dokumenata prema izjavi pod zakletvom. Preporučuje se smanjenje nekih dokumenata potrebnih za podnošenje zahteva za licence i dozvole u RUE, kako bi se olakšalo administrativno opterećenje. Redukcija ovih dokumenata može se izvršiti na način da se određena pitanja koja treba da budu deo aplikacije potvrde putem izjave pod zakletvom, imajući u vidu činjenicu da prema zakonu o RUE dozvola može biti povučena u slučaju da aplikant pruži lažne podatke.

11. Naknada za početne troškove pregleda se plaća nakon odobrenja zahteva. Uzimajući u obzir plaćanje poreza i činjenicu da se ovi porezi obračunavaju na osnovu principa obračuna u skladu sa specifičnim razumnim administrativnim troškovima koji nastaju u tretmanu radnji na koje se ti porezi odnose. Da bi se olakšalo administrativno opterećenje, početni porez se mora platiti i elektronskim putem nakon što se odobri zahtev podnosio RUE je dužan da obavi obračun troškova.

12. Omogućiti stranci da pruži svedočenje i dodatne dokaze, u toku ispitivanja postupka, do roka za konačnu odluku. Na osnovu principa saslušavanja obe strane, radi olakšavanja pristupa aplikantima, RUE treba da dozvoli podnošenje dokumentacije aplikantu do okončanja roka za razmatranje licence. Ovo će pomoći stranci da ima lakši pristup aplikaciji i pregled licence ili dozvole koju je izdao RUE.

13. Izvršiti oslobođenje od poreza, u slučaju modifikacije licence na inicijativu RUE. U slučaju modifikacije licence, na zahtev RUE, za stranku je administrativni teret da plati porez u slučaju modifikacije. Dakle, potrebno je odlučiti da se pravilnik promeni i u skladu sa principom proporcionalnosti, strana ne sme biti opterećena porezima u slučaju modifikacije inicijative RUE.

14. Izvršiti harmonizaciju ZRUE i ZSDL, prema određenim principima. U nekim aspektima, ZSDL treba da se usaglasi sa RUE, na osnovu principa i odgovarajućih nalaza ovog izveštaja, u skladu sa glavnim nalazima u vezi sa usklađivanjem, kao i specifičnim nalazima i preporukama.

15. Primeniti rok od 45 dana za odlučivanje o zahtevima za dozvole i licence, prema ZOUP-RUE u svim slučajevima odlučivanja, RUE primenjuje rok za odlučivanje u vezi sa zahtevom za dozvolu i licencu u trajanju od 90 dana. Da bi se olakšala procedura i administrativno opterećenje, RUE treba da primeni rok za odlučivanje o zahtevu za dozvolu i licencu od 45 dana, u skladu sa zahtevima ZOUP. Primena roka od 45 dana smanjila bi trajanje procesa odlučivanja i povećala efikasnost, a i olakšala administrativno opterećenje stranke. Ovo se odnosi samo na licence za koje važi 60 dana.

7. Primena opštih i posebnih preporuka

U okviru izveštaja, kako je istaknuto, date su opšte i posebne preporuke, predstavljene u prilogu za svaku dozvolu. Treba napomenuti da zbog činjenice da ZRUE priznaje dve kategorije dozvola, odnosno licencu i ovlašćenje, ispostavilo se da su posebne preporuke u dodatku za licence i ovlašćenja iste. Tako nešto je došlo do izražaja zbog činjenice da se sve licence u RUE izdaju po istom pravnom osnovu, sa okvirnim

rokom trajanja i dokumentima neophodnim za njihovo približno izdavanje. Ista stvar dolazi do izražaja i sa ovlašćenjima, kao kategorijom dozvola u RUE.

Sprovođenje opštih i posebnih preporuka, prema prilogu, može se izvršiti na dva načina i to: 1. Dopunama i izmenama ZRUE i 2. izmenama i dopunama internih propisa RUE, za uređivanje postupaka izdavanja dozvola i ovlašćenja RUE.

PRILOG

Dodatak uključuje dozvole i licence izdate od strane RUE, prema redosledu u CRDL

1. OVLAŠĆENJE ZA IZGRADNJU NOVIH VETROKAPACITETA

1. Glavni nalazi

1.1 Osnovni pravni osnov za izdavanje dozvole:

Član 15 Zakona o Regulatoru energetike br. 05/L-084 određuje dužnosti ovog regulatora, između ostalog: ***"1. Regulator ima ovlašćenja i odgovornosti navedene u nastavku: 1.15. da olakša pristup mreži za nove proizvodne kapacitete, posebno uklanjanjem barijera koje bi mogle onemogućiti pristup tržištu novim stranama iz obnovljivih izvora energije.*** U smislu člana 15 stav 1.15 Zakona br. 05/L-084 o Regulatoru energije, vrsta licence nazvana ovlašćenje odnosi se na delokrug regulatora energije za izgradnju novih proizvodnih kapaciteta. Konkretna zakonska osnova za davanje ove dozvole (licence) je navedena u članu 43 Zakona o Regulatoru Energije Br. 05/L-084. Ovaj član priznaje davanje ovlašćenja kao dozvole za izgradnju novih kapaciteta. Član 43.1 Zakona o Regulatoru energije Br. 05/L-084 propisuje: ***"1. Izgradnja novih kapaciteta za proizvodnju, nove sisteme za transport i distribuciju prirodnog gasa, uključujući interkonektore, kao i direktnu elektroenergetsku i gasnu mrežu za transport prirodnog gasa, vršiće se u skladu sa procedurama odobrenja prema ovom zakonu, osim u slučajevima kada član 1 stav 44 ovog zakona izričito dozvoljava upotrebu tender procedure.*** Međutim, samo prvi deo člana 23 govori o konkretnoj pravnoj osnovi, stoga je preporučljivo da osnova za ovu vrstu dozvole bude preciznija i konkretnija, u skladu sa nazivom i svrhom za koju se izdaje.

1.2 Aktivnost za koju se izdaje dozvola/licenca:

Svrha ovog postupka je izgradnja novih kapaciteta za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora..

1.3 Vreme trajanja dozvole:

Nakon izdavanja ovog tipa ovlašćenja (npr. slučaj odluke: V 1211, 2.11.2019), ovlašćenje ovog tipa izdato je prema dinamičkom planu aplikacije, odnosno na period od 3 godine i 4 meseca.

1.4 Plaćanje za dobijanje dozvole/licence:

Plaćanje takse za licencu iznosi 1000 evra. Pregled, promena i modifikacija ovlašćenja 500 evra.

1.5 Dokumenta potrebna za prijavu:	Preporuke za smanjenje administrativnog tereta prema ZUP
1. Certifikat poslovanja izdat od Agencije za registraciju biznisa na Kosovu, uključujući odluku odbora kompanije o ovlašćenom predstavniku za podnošenje zahteva	Neophodno je da se potvrdi od strane ARBK, na zahtev RUE, u skladu sa principom ex officio postupanja i administrativne pomoći. Stranka samo treba da potvrdi da poseduje ovaj dokument
2. Dokaz o finansijskim sposobnostima podnosioca zahteva i matičnog preduzeća, uključujući finansijske izveštaje, u skladu sa zakonom o računovodstvu, finansijskim izveštajima i reviziji, u zavisnosti od klasifikacije preduzeća;	Da dostavi stranka
3. Dokaz o finansijskoj sposobnosti prema članu 8 stav 1 podstav 1.2 znači da podnosilac zahteva poseduje najmanje deset (10%) procenata vrednosti investicije. Ovaj dokaz mora biti potkrepljen izvodima iz banke izdatim najkasnije pet (5) dana od dana podnošenja zahteva.	Da dostavi stranka
4. Potvrda o poslovnoj solventnosti podnosioca zahteva, uključujući uverenje o poslovnoj solventnosti matičnog preduzeća, izdato od nadležnog suda, kojim se dokazuje da podnosilac zahteva ili matično preduzeće nije u stečaju;	RUE traži ovaj dokument od SSK-a, na osnovu principa administrativne pomoći i postupanja po službenoj dužnosti. Stranka samo treba da potvrdi da poseduje ovaj dokument.
5. Dokaz od poreskih organa da podnosilac zahteva, uključujući i matičnu kompaniju, nema poreske obaveze;	RUE treba da traži ovaj dokument od Poreske uprave, na osnovu principa administrativne pomoći i postupanja po službenoj dužnosti. Stranka samo treba da potvrdi da poseduje ovaj dokument.
6. Dokaz o svojinsko-pravnim pravima na imovini na kojoj će se graditi Novi proizvodni kapaciteti;	Ovaj dokument podnosi stranka.
7. Studija tehničke i finansijske opravdanosti, za projekat instalisanog kapaciteta preko 1 MĚ;	Ovaj dokument mora dostaviti stranka.
8. Predugovor ili Ugovor o projektovanju, nabavci i izgradnji (EPC);	Ovaj dokument mora dostaviti stranka.
9. Poslovni plan koji sadrži tehničke parametre projekta i finansijski plan koji opisuje način finansiranja, uključujući ukupne troškove investicije i način finansiranja; ekonomska i finansijska procena projekta uključujući	Ovaj dokument mora dostaviti stranka.

finansijske izveštaje; statička i dinamička procena ulaganja (PBP, NPV, IRR i BP);	
10. Opštinski akt kojim se potvrđuje da je predloženi energetska projekat dozvoljen prema razvojnim ili prostornim planovima opštine;	Ovaj dokument mora dostaviti stranka.
11. Ugovor o priključenju sa relevantnim operatorom sistema;	Ovaj dokument mora dostaviti stranka.
12. Ekološka saglasnost izdata od strane nadležnog organa, ako je potrebna za predmetni projekat;	RUE treba da zatraži ovaj dokument od Ministarstva životne sredine, prostornog planiranja i infrastrukture (MŽSPPI), na osnovu principa administrativne pomoći i postupanja u skladu sa službenim dužnostima. Stranka samo treba da potvrdi da poseduje ovaj dokument.
13. Pravo na vodu ako je potrebna vodna dozvola za predmetni projekat na osnovu Zakona o vodama Kosova;	Ovaj dokument mora dostaviti stranka.
14. Građevinska dozvola koju izdaje Ministarstvo nadležno za poslove građevinarstva ili nadležna opština, u zavisnosti od organa koji izdaje dozvolu u skladu sa Zakonom o građenju.	Životna sredina, prostorno planiranje i infrastruktura (MMPHI) ili opština, na osnovu principa administrativne pomoći i postupanja po službenoj dužnosti. Stranka samo treba da potvrdi da poseduje ovaj dokument.

2.Preporuke

1. Izmeniti član 43 Zakona o Uredu energetskog regulatora, tako da je ova vrsta ovlašćenja posebno definisana.
2. Produžiti rok za ovu vrstu ovlašćenja.
3. Određeni dokumenti potrebni za podnošenje zahteva za ovo ovlašćenje moraju biti overeni po principu pomoći organa uprave i radnje po službenoj dužnosti ili identifikovani na osnovu izjave pod zakletvom.
4. Taksa za odobrenje se plaća u slučaju usvajanja zahteva i izdavanja rešenja za odobrenje.
5. Tačno utvrditi da li fizička lica mogu da podnesu zahtev za ovo ovlašćenje.
6. Objavljivanje obaveštenja u skladu sa članom 13 pravila - RUE/br. 03/2022, koju je objavio RUE na veb stranici.
7. Dostavljanje pojašnjenja od strane stranke treba da se izvrši do trenutka donošenja konačne odluke, u maksimalnom roku za razmatranje od 90 dana, izmenom člana 14.2 pravila - RUE/br. 03/2022.
8. Izmeniti članove 9 i 10 Pravilnika - RUE/br. 03/2022, jer se vrste dozvola moraju odrediti zakonom.

3. Obrazloženje preporuka

1. U smislu člana 43. Zakona o RUE, naziv ove vrste ovlašćenja kao Ovlašćenja za izgradnju novih vetrokapaciteta nije definisan zakonom. Član 43 Zakona o RUE samo definiše mogućnost izgradnje novih

kapaciteta, bez preciziranja vrsta obnovljive energije, iako su pomenute u posebnim zakonima. Međutim, u Zakonu o RUE treba definisati pun naziv vrsta ovlašćenja koje izdaje RUE, na osnovu posebnih zakona koje primenjuje RUE, kao što su: Zakon br. 05/L – 085 za energetiku; Zakon br. 05/L – 085 za električnu energiju; Zakon br. 05/L-082 za prirodni gas; Zakon br. 05/L -052 za toplotnu energiju. Da bi imali konkretnu pravnu osnovu, potrebno je izmeniti član 43. Zakona o RUE ili dodati drugi član koji definiše vrste ovlašćenja, na osnovu oblasti obnovljive energije u kojima se izdaje.

2. Treba razjasniti pitanje trajanja i trajanja ovih vrsta ovlašćenja. Prema članu 17 Pravilnika - RUE/br. 03/2022 za postupak izdavanja odobrenja za izgradnju energetskih projekata utvrđeno je trajanje odobrenja za 24 meseca i mogućnost da se ova vrsta odobrenja može produžiti još 12 meseci, ukoliko se dokaže da okolnosti nisu bile pod kontrolom. podnosioca predstavlja. Međutim, u praksi (npr. slučaj odluke: V 1211, 2.11.2019), ova vrsta ovlašćenja se izdaje na 3 godine i 4 meseca. S obzirom da je trajanje ovih ovlašćenja bitno za stranku, treba razmotriti mogućnost produženja trajanja ovih ovlašćenja do pet (5) godina, dok bi minimalno trajanje trebalo da bude 3 godine. Tako nešto može biti utvrđeno pravilom RUE ili izmenom propisa, da se odredi duži rok važenja ovlašćenja, kako bi se imao fleksibilniji i lakši pristup strankama u vezi sa ovom vrstom ovlašćenja.

3. Što se tiče odgovarajućih dokumenata koje stranka mora dostaviti, u slučaju prijave, neki od njih se mogu overiti po principu pravne pomoći između organa, kao i po principu odvijanja postupka po službenoj dužnosti ili putem izjava pod zakletvom. Pogledajte tabelu 1.5.

4. Što se tiče poreza, RUE treba da se potrudi da omogući strankama da plate početni porez, nakon što je procedura završena i nakon što je zahtev odobren. Ovo bi olakšalo administrativno opterećenje stranaka i primenilo bi princip priznat od ZJN, za razvoj postupka bez finansijskih opterećenja za stranku. Naknada za preispitivanje licence, kada ovo preispitivanje zahteva RUE, prema članu 36.2, preporučuje se da se ukloni.

5. U okviru člana 1 Pravilnika - RUE/br. 03/2022 za postupak izdavanja ovlašćenja za izgradnju energetskih projekata, definiše pojam „Podnosilac zahteva“, i to: „svako fizičko ili pravno lice, osnovano kao društvo sa ograničenom odgovornošću ili akcionarsko društvo, koje želi da izgradi energetski projekat i koje podnese zahtev RUE za ovlašćenje“. Iz tog razloga, RUE mora u posebnom članu pravila za postupak izdavanja ovlašćenja da utvrdi ko ima pravo da podnese zahtev za ovu vrstu dozvole i da li na to imaju fizička ili samo pravna lica.

6. Objavljivanje obaveštenja nakon prijave ne treba da vrši stranka u relevantnim novinama. Tako nešto treba da uradi RUE. RUE, po principu vođenja postupka po službenoj dužnosti, mora da objavi obaveštenje za primenu ove vrste ovlašćenja. Takav pristup bi pomogao stranci i smanjio njeno administrativno opterećenje. Za odgovarajuću publikaciju u skladu sa članom 13 Pravilnika - RUE/br. 03/2022 za postupak davanja ovlašćenja za izgradnju energetskih projekata stranka mora biti obaveštena.

7. Da bi se stranci olakšao pristup ovoj vrsti ovlašćenja, stranci ne treba uskratiti zahtev ako ne popuni dokumentaciju u potpunosti. U ovom slučaju, RUE treba da dozvoli pojašnjenja dok se ne donese konačna odluka o ovoj vrsti ovlašćenja, na osnovu člana 94. ZJN. Za ovo, član 14 i drugi članovi Pravilnika - RUE/br. 03/2022 za postupak izdavanja ovlašćenja za izgradnju energetskih projekata, na osnovu člana 94. ZOUP.

8. Imajući u vidu da član 17 ZSDL određuje da dozvole i licence moraju biti predviđene samo zakonom, to utiče i na materiju članova 9 i 10 Pravilnika - RUE/br. 03/2022 za postupak izdavanja ovlašćenja za izgradnju energetskih projekata, jer kako je navedeno u prvoj preporuci, vrste ovih ovlašćenja treba da se utvrđuju samo zakonom.

2. OVLAŠĆENJE ZA IZGRADNJU NOVIH KAPACITETA OD BIOMASE

1. Pravni osnov za izdavanje dozvole/licence:

Član 15 Zakona o Regulatoru energetike br. 05/L-084 određuje dužnosti ovog regulatora, između ostalog: „1. Regulator ima ovlašćenja i odgovornosti navedene u nastavku: 1.15. **da se olakša pristup mreži za nove proizvodne kapacitete, posebno uklanjanjem barijera koje bi mogle da spreče pristup tržištu za nove učesnike iz obnovljivih izvora energije.** U skladu sa članom 15 stav. 1.15 Zakona Br. 05/L-084 za Energetskog regulatora, ova vrsta licence, pod nazivom ovlašćenje za ulazak, odnosi se na delokrug energetskog regulatora za izgradnju novih proizvodnih kapaciteta. Konkretni pravni osnov za izdavanje ove dozvole predstavljen je u članu 43. Zakona o energetskom regulatoru br. 05/L-084. Nije prepoznala davanje ovlašćenja kao dozvole za izgradnju novih kapaciteta. Član 43.1 Zakona o Regulatoru energetike br. 05/L-084 određuje: **“1. Izgradnja novih kapaciteta za proizvodnju, nove sisteme za transport i distribuciju prirodnog gasa, uključujući interkonektore, kao i direktnu elektroenergetsku i gasnu mrežu za transport prirodnog gasa, vršiće se u skladu sa procedurama odobrenja prema ovom zakonu, osim u slučajevima kada član 1. stav 44. ovog zakona izričito dozvoljava upotrebu tender procedure.** Međutim, samo prvi deo člana 43. govori o pravnom osnovu, pa se preporučuje da osnov za ovu vrstu dozvole bude konkretniji u zakonu.

1.2 Aktivnost za koju se izdaje dozvola/licenca:

Ovo odobrenje se izdaje za izgradnju novih kapaciteta iz biomase. Delatnost za koju se izdaje ova dozvola može biti proizvodna delatnost, kao što je slučaj sa rešenjem V 1194/2019 od 27.11.2019. Ova dozvola se izdaje i za izgradnju proizvodnih kapaciteta za same potrošače i za izgradnju energetske infrastrukture.

1.3 Vreme trajanja dozvole:

Prema članu 19 Pravilnika - RUE/br. 03/2022 kao i prema praksi rešenjem V 1194/2019 ova dozvola se izdaje na 2 godine.

1.4 Porez potreban za plaćanje

Naknade za pregled prijava za autorizaciju: A1. Ovlašćenje za izgradnju novog kapaciteta 1000 evra. Pregled, promena i modifikacija ovlašćenja 500 evra.

Dokumenta potrebna za prijavu:	Preporuke za smanjenje administrativnog tereta prema ZUP
1. Poslovni sertifikat izdat od Kosovske agencije za registraciju poslovanja, uključujući odluku odbora kompanije za ovlašćenog predstavnika za aplikaciju	Mora biti overen od ARBK-a, na zahtev RUE, po principu postupanja po službenoj dužnosti i administrativne pomoći. Stranka samo treba da potvrdi da poseduje ovaj dokument
2. Dokaz o finansijskim sposobnostima podnosioca zahteva i matičnog preduzeća, uključujući finansijske izveštaje, u skladu sa zakonom o računovodstvu, finansijskim izveštajima i reviziji, u zavisnosti od klasifikacije preduzeća;	Da dostavi stranka

3. Dokaz o finansijskoj sposobnosti prema članu 8 stav 1 podstav 1.2 znači da podnosilac zahteva poseduje najmanje deset (10%) procenata vrednosti investicije. Ovaj dokaz mora biti potkrepljen izvodima iz banke izdatim najkasnije pet (5) dana od dana podnošenja zahteva.	Da dostavi stranka
4. Potvrda o poslovnoj solventnosti podnosioca zahteva, uključujući uverenje o poslovnoj solventnosti matičnog preduzeća, izdato od nadležnog suda, kojim se dokazuje da podnosilac zahteva ili matično preduzeće nije u stečaju;	RUE traži ovaj dokument od SSK-a, na osnovu principa administrativne pomoći i postupanja po službenoj dužnosti. Stranka samo treba da potvrdi da poseduje ovaj dokument.
5. Dokaz od poreskih organa da podnosilac zahteva, uključujući i matičnu kompaniju, nema poreske obaveze;	RUE treba da traži ovaj dokument od Poreske uprave, na osnovu principa administrativne pomoći i postupanja po službenoj dužnosti. Stranka samo treba da potvrdi da poseduje ovaj dokument.
6. Dokaz o svojinsko-pravnim pravima na imovini na kojoj će se graditi Novi proizvodni kapaciteti;	Ovaj dokument podnosi stranka.
7. Studija tehničke i finansijske opravdanosti, za projekat instalisanog kapaciteta preko 1 MĚ;	Ovaj dokument mora dostaviti stranka.
8. Predugovor ili Ugovor o projektovanju, nabavci i izgradnji (EPC);	Ovaj dokument mora dostaviti stranka.
9. Poslovni plan koji sadrži tehničke parametre projekta i finansijski plan koji opisuje način finansiranja, uključujući ukupne troškove investicije i način finansiranja; ekonomska i finansijska procena projekta uključujući finansijske izveštaje; statička i dinamička procena ulaganja (PBP, NPV, IRR i BP);	Ovaj dokument mora dostaviti stranka.
10. Opštinski akt kojim se potvrđuje da je predloženi energetska projekat dozvoljen prema razvojnim ili prostornim planovima opštine;	Ovaj dokument mora dostaviti stranka.
11. Ugovor o priključenju sa relevantnim operatorom sistema;	Ovaj dokument mora dostaviti stranka.
12. Ekološka saglasnost izdata od strane nadležnog organa, ako je potrebna za predmetni projekat;	RUE treba da zatraži ovaj dokument od Ministarstva životne sredine, prostornog planiranja i infrastrukture (MŽSPPI), na osnovu principa administrativne pomoći i postupanja u skladu sa

	službenim dužnostima. Stranka samo treba da potvrdi da poseduje ovaj dokument.
13. Pravo na vodu ako je potrebna vodna dozvola za predmetni projekat na osnovu Zakona o vodama Kosova;	Ovaj dokument mora dostaviti stranka.
14. Građevinska dozvola koju izdaje Ministarstvo nadležno za poslove građevinarstva ili nadležna opština, u zavisnosti od organa koji izdaje dozvolu u skladu sa Zakonom o građenju.	Životna sredina, prostorno planiranje i infrastruktura (MMPHI) ili opština, na osnovu principa administrativne pomoći i postupanja po službenoj dužnosti. Stranka samo treba da potvrdi da poseduje ovaj dokument.

2.Preporuke:

1. Izvršiti izmenu člana 43 Zakona o Uredu energetskog regulatora, tako da se ova vrsta ovlašćenja posebno definiše.
2. Produžiti rok važenja, od 3-5 godina.
3. Dokumenti potreban za podnošenje zahteva za ovo ovlašćenje treba da se overe prema principu pomoći organa uprave i postupanja po službenoj dužnosti ili putem izjave pod zakletvom, dostavljene od strane stranke.
4. Taksa za odobrenje se plaća u slučaju usvajanja zahteva i izdavanja odluke za odobrenje.
5. Tačno utvrditi da li fizička lica mogu da podnesu zahtev za ovo ovlašćenje.
6. Objavljivanje obaveštenja u skladu sa članom 13 pravila - RUE/br. 03/2022, da uradi RUE na veb stranici.
7. Dostavljanje pojašnjenja od strane stranke treba da se izvrši do trenutka donošenja konačne odluke, u maksimalnom roku za razmatranje od 45 dana, izmenom člana 14.2 pravila - RUE/br. 03/2022.
8. Izmeniti član 9 i 10 Pravilnika - RUE/br. 03/2022.

3. Obrazloženje preporuka

1. U skladu sa članom 43 Zakona o RUE, naziv ovog tipa ovlašćenja kao Ovlašćenje za izgradnju novih kapaciteta od biomase nije definisan zakonom. Član 43 Zakona o RUE samo definiše mogućnost izgradnje novih kapaciteta, bez preciziranja vrsta obnovljive energije, iako su pomenute u posebnim zakonima. Međutim, u Zakonu o RUE treba definisati pun naziv vrsta ovlašćenja koje izdaje RUE, na osnovu posebnih zakona koje primenjuje RUE, kao što su: Zakon br. 05/L – 085 za energetiku; Zakon br. 05/L – 085 za električnu energiju; Zakon br. 05/L-082 za prirodni gas; Zakon br. 05/L -052 za toplotnu energiju. Da bi imali konkretnu pravnu osnovu, potrebno je izmeniti član 43 Zakona o RUE ili dodati drugi član koji definiše vrste ovlašćenja, na osnovu oblasti obnovljive energije u kojima se izdaje.

2. Treba razjasniti pitanje roka i trajanja ovih vrsta ovlašćenja. Prema članu 17 Pravilnika - RUE/br. 03/2022 za postupak izdavanja odobrenja za izgradnju energetskih projekata utvrđeno je trajanje odobrenja za 24 meseca i mogućnost da se ova vrsta odobrenja može produžiti još 12 meseci, ukoliko se dokaže da okolnosti nisu bile pod kontrolom podnosioca zahteva. Prema praksi i donetim odlukama, ova vrsta ovlašćenja se izdaje na 2 godine. S obzirom da je trajanje ovih ovlašćenja bitno za stranku, treba razmotriti mogućnost produženja trajanja ovih ovlašćenja do pet (5) godina, dok bi minimalno trajanje trebalo da bude 3 godine.

Tako nešto može biti utvrđeno pravilom RUE ili izmenom propisa, da bi se odredio duži rok važenja ovlašćenja, kako bi se imao fleksibilniji i lakši pristup strankama u vezi sa ovom vrstom ovlašćenja.

3. Što se tiče odgovarajućih dokumenata koje stranka mora dostaviti, u slučaju prijave, neki od njih se mogu overiti po principu pravne pomoći između organa, kao i po principu ex officio odvijanja postupka ili putem izjava pod zakletvom. Ova preporuka je adresirana u tački 1.5.

4. Što se tiče takse, RUE treba da uloži napor da omogući strankama da plate početni porez, nakon što se procedura završi i nakon što se zahtev odobri. Ovo bi olakšalo administrativno opterećenje strankama i primenilo bi princip priznat od ZOUP, za razvoj postupka bez finansijskih opterećenja za stranku. Preporučuje se da se ukloni naknada za preispitivanje licence, kada ovo preispitivanje zahteva RUE, prema članu 36.2.

5. U okviru člana 1 Pravilnika - RUE/br. 03/2022 za postupak davanja ovlašćenja za izgradnju energetskih projekata utvrđuje rok "Aplikant" na sledeći način: *"svako fizičko ili pravno lice, osnovano kao društvo sa ograničenom odgovornošću ili akcionarsko društvo, koje želi da izgradi energetski projekat i koje podnese zahtev RUE za ovlašćenje"*. Iz tog razloga, RUE mora u posebnom članu pravila za postupak izdavanja ovlašćenja da utvrdi ko ima pravo da podnese zahtev za ovu vrstu dozvole i da li na to imaju pravo fizička ili samo pravna lica.

6. Stranka ne treba da izvrši objavljivanje obaveštenja u relevantnim novinama nakon podnošenja zahteva. Tako nešto treba da uradi RUE. RUE, po principu vođenja postupka po službenoj dužnosti, mora da objavi obaveštenje za primenu ove vrste ovlašćenja. Takav pristup bi pomogao stranki i smanjio bi njen administrativni teret. Za odgovarajuću publikaciju u skladu sa članom 13 Pravilnika - RUE/br. 03/2022 za postupak davanja ovlašćenja za izgradnju energetskih projekata stranka mora biti obaveštena.

7. Da bi se stranci olakšao pristup u okviru ove vrste ovlašćenja, stranci ne treba odbiti prijavu ako on /ona ne popuni u potpunosti dokumentaciju. U ovom slučaju, RUE treba da dozvoli pojašnjenja dok se ne donese konačna odluka o ovoj vrsti ovlašćenja, na osnovu člana 94 ZOUP. Za ovo bi trebalo promeniti član 14 i druge članove Pravilnika - RUE/br. 03/2022 za postupak izdavanja ovlašćenja za izgradnju energetskih projekata, na osnovu člana 94 ZOUP.

8. Imajući u vidu da član 17 ZSDL određuje da dozvole i licence moraju biti predviđene samo zakonom, to utiče i na materiju članova 9 i 10 Pravilnika - RUE/br. 03/2022 za postupak izdavanja ovlašćenja za izgradnju energetskih projekata, jer kako je navedeno u prvoj preporuci, vrste ovih ovlašćenja treba da se utvrđuju samo zakonom.

3. DOZVOLA ZA AKTIVNOST JAVNOG SNABDEVANJA TOPLOTNOM ENERGIJOM

1. Pravni osnov za izdavanje dozvole/licence:

Pravni osnov ove licence je u članu 28.10 Zakona o RUE, koji propisuje da su za licencu potrebne aktivnosti snabdevanja električnom energijom, toplotnom energijom ili prirodnim gasom, uključujući tranzit, uvoz ili izvoz električne energije ili prirodnog gasa. Takođe, u smislu ove licence, član 18 Zakona o toplotnoj energiji br. 05/L -052, priznaje javno snabdevanje kao kategoriju. Član 3. st. 1.9 definiše "Javni snabdjevač - kompanija za toplotnu energiju koja je licencirana od Regulatornog ureda za energiju za

obavljanje delatnosti javnog snabdijevanja". Takođe, ovaj zakon definiše značenje licence kao dokumenta koji izdaje RUE za obavljanje delatnosti u energetsom sektoru

1.2 Aktivnost za koju se izdaje dozvola/licenca:

Ovu licencu za javno snabdevanje toplotnom energijom izdaje kompanija licencirana od strane RUE, na osnovu zakona o RUE kao i važećeg zakona o toplotnoj energiji. Svrha ove licence je samo delatnost snabdevanja od strane javnih preduzeća koja su licencirana za obavljanje ove delatnosti.

1.3 Vreme trajanja dozvole:

Prema članu 32, stav 2.2, maksimalni rok ove licence, koju izdaje RUE, je 25 godina.

1.4. Plaćanje takse

2,000 € (osam hiljada evra). Učešće; i 500€ (petsto evra) - Plaćanje za pregled-izmenu/modifikaciju ili nastavak i prenos licence.

1.5 Dokumenta potrebna za prijavu:	Preporuke za smanjenje opterećenja, po ZAP
1. Kopiju potvrde o registraciji, izdatu od strane agencije za registraciju biznisa na Kosovu, gde se od podnosioca zahteva po zakonu zahteva da registruje biznis na Kosovu;	Mora biti overen od ARBK-a, na zahtev RUE, po principu postupanja po službenoj dužnosti i administrativne pomoći. Stranka samo treba da potvrdi da poseduje ovaj dokument.
2. Statut preduzeća ili ugovor o osnivanju preduzeća;	Dokument podnosi stranka.
3. Poslovni plan podnosioca zahteva, koji se odnosi na energetske delatnosti koje će biti obuhvaćene licencom, koji pokriva najmanje naredne tri (3) godine;	Dokument podnosi stranka.
4. Godišnji finansijski izveštaji podnosioca zahteva za poslednje tri (3) godine. Ove finansijske izveštaje moraju revidirati licencirani i nezavisni finansijski revizori. Podnosilac zahteva dostavlja izveštaj revizora odvojeno od finansijskog izveštaja, dok novoosnovano preduzeće dostavlja finansijski izveštaj i informacije o iskustvu svojih partnera ili akcionara, ako ih ima, u obavljanju sličnih energetskih delatnosti;	Dokument podnosi stranka.
5. Dokaz finansijske institucije ili institucija koji potvrđuju raspoloživost sredstava za	Dokument podnosi stranka.

energetsku delatnost (npr. bankarska garancija za podnosioca zahteva ili matičnu kompaniju, ili sličan dokaz o dostupnosti dovoljnih sredstava za finansiranje delatnosti za koju se traži licenca);	
6. Uverenje nadležnog organa da podnosilac zahteva ispunjava zakonske obaveze u vezi sa plaćanjem poreza (Uverenje Poreske uprave Kosova);	RUE treba da traži ovaj dokument od Poreske uprave, na osnovu principa administrativne pomoći i postupanja po službenoj dužnosti. Stranka samo treba da potvrdi da poseduje ovaj dokument.
9. Biografije (CV) rukovodnog osoblja kandidata i drugog višeg osoblja, zajedno sa njihovim kvalifikacijama;	Stranka to mora samo da izjavi putem izjave pod zakletvom.
10. Podaci o organizacionoj strukturi (rukovodstvo i stručno osoblje) podnosioca prijave;	Stranka to mora samo da izjavi putem izjave pod zakletvom, kao što je to u povelji nosioca. Ovaj dokument treba izbrisati.
11. Dokaz o uplati primenljive naknade za licenciranje (u skladu sa članom 4. stav 5 ovog pravila);	Dokument podnosi stranka.
12. Dokaz o objavljivanju Obaveštenja u dve (2) dnevne novine sa velikim tiražom na Kosovu (u skladu sa članom 6 ovog pravila).	Ovo saopštenje treba da objavi organ a ne stranka. To zahteva promenu propisa.

2.Preporuke:

1. Da se utvrdi da li se za ovu licencu prijavljuje fizičko ili samo pravno lice (preduzeće), definišući pojam podnosioca zahteva;
2. Da se izbegne određena dokumenta i da se ista overe po principu postupka, po službenoj dužnosti ili načelu pravne pomoći organa ili putem izjave pod zakletvom;
3. Ponovna prijava za licencu treba da se uradi po postupku RUE, prema službenoj dužnosti;
4. Objavljivanje obaveštenja za aplikaciju treba da uradi RUE;
5. Stranci se daje mogućnost da pruži dodatne dokaze, do donošenja konačne odluke o dozvoli;
6. Naknada za prijavu biće plaćena po odobrenju aplikacije, a taksa za razmatranje licence se ukida kada to zatraži RUE.

3. Obrazloženje preporuka

1. RUE Pravilo/br. 07/2017 za licenciranje energetskih aktivnosti na Kosovu, u članu 2 definiše termin podnosilac zahteva na sledeći način: „Fizičko ili pravno lice koje podnosi zahtev za izdavanje dozvole za energetsku delatnost, u skladu sa uslovima ovog pravilnika i kada se licenca izdaje novoosnovanom privrednom društvu, uključice matično preduzeće (ako postoji) ili kompanije koje poseduju i kontrolišu novo trgovačko društvo “. Međutim, ovim internim pravilnikom, kako bi se olakšalo za stranke pitanje

prijave građana, trebalo bi da se utvrdi za koje dozvole mogu da se prijave fizička lica, a za koja pravna lica. Ovo se može uraditi izmenama i dopunama podzakonskog akta RUE.

2. U cilju olakšavanja i smanjenja administrativnog opterećenja za stranku, u pogledu odgovarajućih dokumenata koje stranka mora dostaviti, u slučaju prijave, neki od njih se mogu overiti po principu pravne pomoći između organa kao i načelo razvoja postupka po službenoj dužnosti ili putem zakletve. Odnosi se na tabelu 1.5.

3. U slučaju obnove licence, RUE će postupiti po principu službene dužnosti i obavestiti stranku, kao i zahtevati od stranke davanje informacija, koje su neophodne u cilju obnavljanja licence. Ovo se može uraditi promenom pravila definisanih podzakonskim aktom, koji reguliše postupak ispitivanja dozvola od strane RUE.

4. Stranka ne treba da izvrši objavu obaveštenja u relevantnim novinama, nakon podnošenja zahteva. Tako nešto treba da uradi RUE. RUE, po principu vođenja postupka po službenoj dužnosti, mora da objavi obaveštenje za primenu ove vrste ovlašćenja. Takav pristup bi pomogao stranki i smanjio bi njen administrativni teret. Da bi se tako nešto omogućilo, treba se izmeniti član 6 Pravilnika RUE/br. 07/2017 za licenciranje energetskih aktivnosti na Kosovu, o čemu stranka mora biti obaveštena.

5. Da bi se stranci olakšao pristup ovoj vrsti licence, stranci ne treba odbiti zahtev ako ne popuni u potpunosti dokumentaciju. U ovom slučaju, RUE treba da dozvoli pojašnjenja dok se ne donese konačna odluka za ovu vrstu licence, na osnovu člana 94. ZOUP. Za ovo, se trebaju izmeniti relevantni članovi Pravilnika RUE/br. 07/2017 za licenciranje energetskih aktivnosti na Kosovu, kako bi se omogućilo stranci da podnese dokaze i pojašnjenja, do isteka roka za donošenje odluke.

6. Kako bi se strankama olakšao administrativni teret, taksa za prijavu mora se platiti na kraju, po usvajanju odluke. Međutim, porez na modifikaciju licence na zahtev RUE treba da bude uklonjen. U tu svrhu potrebno je izmeniti interne propise koji regulišu postupak razmatranja licence i odgovarajuću uredbu za propise.

4. DOZVOLA ZA DELATNOST KOPROIZVODNJE ELEKTRIČNE ENERGIJE I GREJANJA

1. Pravni osnov za izdavanje dozvole/licence:

Pravni osnov licenci definisan je Zakonom o RUE, odnosno članom 28 stav 2. Međutim, u pogledu specifične delatnosti prema nazivu ove dozvole, stav 2. ne definiše „*kogeneraciju električne i toplotne energije*“. Jedina koprodukcija koja je definisana ovim članom, za delatnosti za koje je potrebna licenca, jeste *koproizvodnja električne i toplotne energije*. Isto tako, jedini član koji se odnosi na koprodukciju, povezujući delatnost proizvodnje električne energije i grejanja, je član 8. Zakona br. 05/L – 085 o električnoj energiji, međutim, odnosni član se ne odnosi na izdavanje licence. Dakle, ova dozvola nema konkretan pravni osnov.

1.2 Aktivnost za koju se izdaje dozvola/licenca:

Ova licenca, prema nazivu, izdaje se za delatnost koproizvodnje električne i toplotne energije. Svrha ove licence je da obuhvati obe delatnosti, proizvodnju energije i grejanja kao zajedničku delatnost.

1.3 Vreme trajanja dozvole:

Prema članu 32 stav 2.1, maksimalni rok za obavljanje delatnosti koproizvodnje električne energije.

1.4. Plaćanje takse

1.000,00 € - Početna uplata: (hiljadu evra). 500 € (petsto evra) - Plaćanje za pregled-modifikaciju/promenu ili nastavak i prenos licence.

1.5 Dokumenta potrebna za prijavu:

Prema CRDL, ostaje da se dokumentacija utvrdi posebnim podzakonskim aktom. Dok RUE Pravilo/br. 07/2017 O LICENCIRANJU ENERGETSKIH DELATNOSTI NA KOSOVU, član 8, definiše opšta dokumenta.

2.Preporuke:

1. Licenca se utvrđuje zakonom;
2. Da se utvrdi da li se za ovu licencu prijavljuje fizičko ili samo pravno lice (preduzeće), definišući pojam podnosioca zahteva;
3. Novi zahtev za licencu treba da se uradi u skladu sa ostupanjem prema službenoj dužnosti od strane RUE
4. Objavljivanje obaveštenja za aplikaciju treba da uradi RUE;
5. Stranci se daje mogućnost da pruži dodatne dokaze, do donošenja konačne odluke o dozvoli;
6. Naknada za prijavu biće plaćena po odobrenju aplikacije, a taksa za razmatranje licence se ukida kada to zatraži RUE.

2. Obrazloženje preporuka

1. Licenca i njeno izdavanje nemaju konkretan pravni osnov, prema pojašnjenjima o pravnom osnovu ove licence. Stoga bi relevantnim članom Zakona o RUE trebalo da se definiše i delatnost koproizvodnje električne i toplotne energije kao zajednička delatnost. Da bi se ovo postiglo, u najmanju ruku, potrebno je izmeniti član 28 Zakona o RUE, u skladu sa članom 17 ZSDL, koji propisuje da licenca mora biti određena zakonom.

2. Uredba RUE/br. 07/2017 za licenciranje energetskih aktivnosti na Kosovu, u članu 2 definiše termin podnosilac zahteva na sledeći način: „Fizičko ili pravno lice koje podnosi zahtev za izdavanje dozvole za energetsku delatnost, u skladu sa uslovima ovog pravilnika i kada se licenca izdaje novoosnovanom privrednom društvu, obuhvata matično preduzeće (ako postoji) ili kompanije koje poseduju i kontrolišu novo trgovačko društvo“. Međutim, ovim internim pravilnikom, trebalo bi da se utvrdi za koje dozvole mogu da se prijave fizička lica, a za koja pravna lica, da bi se strankama olakšalo pitanje prijave za građane. To se može učiniti izmenama i dopunama podzakonskog akta.

3. U slučaju obnove licence, RUE će postupiti po principu službene dužnosti i obavestiti stranku, kao i zahtevati od stranke davanje informacija, koje su neophodne u cilju obnavljanja licence. Ovo se može uraditi promenom pravila definisanih podzakonskim aktom, koji reguliše postupak ispitivanja dozvola od strane RUE.

4. Stranka ne treba da izvrši objavu obaveštenja u relevantnim novinama, nakon podnošenja zahteva. Tako nešto treba da uradi RUE. RUE, po principu vođenja postupka po službenoj dužnosti, mora da objavi obaveštenje za primenu ove vrste ovlašćenja. Takav pristup bi pomogao stranki i smanjio bi njen administrativni teret. Da bi se tako nešto omogućilo, treba se izmeniti član 6 Pravilnika RUE/br. 07/2017 za licenciranje energetskih aktivnosti na Kosovu, o čemu stranka mora biti obaveštena.

5. Da bi se stranci olakšao pristup ovoj vrsti licence, ne treba joj se odbiti zahtev ako ne popuni u potpunosti dokumentaciju. U ovom slučaju, RUE treba da dozvoli pojašnjenja dok se ne donese konačna odluka za ovu vrstu licence, na osnovu člana 94 ZOUP. Za ovo, se trebaju izmeniti relevantni članovi Pravilnika RUE/br. 07/2017 za licenciranje energetske aktivnosti na Kosovu, kako bi se omogućilo strani da dostavi dokaze i objašnjenja do isteka roka za donošenje odluke.

6. Kako bi se strankama olakšao administrativni teret, taksa za prijavu mora se platiti na kraju, po usvajanju odluke. Međutim, porez na modifikaciju licence na zahtev RUE treba da bude uklonjen. U tu svrhu potrebno je izmeniti interne propise koji regulišu postupak razmatranja licence i odgovarajuću uredbu za propise.

5. DOZVOLA ZA DELATNOST, DISTRIBUCIJA GREJANJA ILI PRIRODNOG GASA

1. Pravni osnov za izdavanje dozvole/licence:

Pravni osnov ove licence je definisan članom 28 stav 2.8, koji uključuje distribuciju toplotne energije i prirodnog gasa. Kao takav, pravni osnov za licenciranje ove delatnosti je jasan i konkretan u zakonu o RUE.

1.2 Aktivnost za koju se izdaje dozvola/licenca:

Ova licenca je namenjena distribuciji toplotne energije i prirodnog gasa i odnosi se na delatnost distribucije.

1.3 Vreme trajanja dozvole:

U zavisnosti od životnog veka sredstava koja se koriste za obavljanje relevantnih delatnosti u trajanju koje ne može biti duže od četrdeset (40) godina.

1.4. Plaćanje takse

1.000,00 € - Početna uplata: (hiljadu evra). 500 € (petsto evra) - Plaćanje za pregled-modifikaciju/promenu ili nastavak i prenos licence.

1.5 Dokumenta potrebna za prijavu:	Preporuke za smanjenje opterećenja, po ZAP
1. Kopiju SERTifikata o registraciji, izdatu od strane agencije za registraciju biznisa na Kosovu, gde se od podnosioca zahteva po zakonu zahteva da registruje biznis na Kosovu;	Mora biti overen od ARBK-a, na zahtev RUE, po principu postupanja po službenoj dužnosti i administrativne pomoći. Stranka samo treba da potvrdi da poseduje ovaj dokument.
2. Statut preduzeća ili ugovor o osnivanju preduzeća;	Dokument podnosi stranka.
3. Poslovni plan podnosioca zahteva, koji se odnosi na energetske delatnosti koje će biti obuhvaćene licencom, koja pokriva najmanje naredne tri (3) godine;	Dokument podnosi stranka.

4. Godišnji finansijski izveštaji podnosioca zahteva za poslednje tri (3) godine. Ove finansijske izveštaje moraju revidirati licencirani i nezavisni finansijski revizori. Podnosilac zahteva dostavlja izveštaj revizora odvojeno od finansijskog izveštaja, dok novoosnovano preduzeće dostavlja finansijski izveštaj i informacije o iskustvu svojih partnera ili akcionara, ako ih ima, u obavljanju sličnih energetske delatnosti;	Dokument podnosi stranka.
5. Dokaz finansijske institucije ili institucija koji potvrđuju raspoloživost sredstava za energetske delatnost (npr. bankarska garancija za podnosioca zahteva ili matičnu kompaniju, ili sličan dokaz o dostupnosti dovoljnih sredstava za finansiranje delatnosti za koju se traži licenca);	Dokument podnosi stranka.
6. Uverenje nadležnog organa da podnosilac zahteva ispunjava zakonske obaveze u vezi sa plaćanjem poreza (Uverenje Poreske uprave Kosova);	RUE treba da traži ovaj dokument od Poreske uprave, na osnovu principa administrativne pomoći i postupanja po službenoj dužnosti. Stranka samo treba da potvrdi da poseduje ovaj dokument.
9. Biografije (CV) rukovodnog osoblja kandidata i drugog višeg osoblja, zajedno sa njihovim kvalifikacijama;	Stranka to mora samo da izjavi putem izjave pod zakletvom.
10. Podaci o organizacionoj strukturi (rukovodstvo i stručno osoblje) podnosioca prijave;	Stranka to mora samo da izjavi putem izjave pod zakletvom, kao što je to u povelji nosioca. Ovaj dokument treba izbrisati.
11. Dokaz o uplati primenljive naknade za licenciranje (u skladu sa članom 4. stav 5 ovog pravila);	Dokument podnosi stranka.
12. Dokaz o objavljivanju Obaveštenja u dve (2) dnevne novine sa velikim tiražom na Kosovu (u skladu sa članom 6 ovog pravila).	Ovo saopštenje treba da objavi organ a ne stranka. To zahteva promenu propisa.

RUE Pravilo/br. 07/2017 član 12 propisuje Konkretno dokumente distributivnog operatera:

1. Opis relevantnih karakteristika distributivnog sistema ili sistema, zajedno sa njihovim tehničkim karakteristikama i teritorijom za distribuciju električne energije, toplotne energije i prirodnog gasa.
2. Dokazi koji se odnose na vlasništvo ili zakonsko pravo korišćenja elemenata sistema;
3. Plan razvoja sistema, kako je definisano u članu 10 Zakona o energetici, članu 15 stav 3 tačka 3.2 Zakona o toplotnoj energiji i članu 22 Zakona o prirodnom gasu, prema potrebi;
4. Dokazi o očekivanom broju i strukturi povezanih i potencijalnih kupaca;

5. Dokaz o sposobnosti i dostupnosti potrebnog hardversko-softverskog sistema, zajedno sa svim potrebnim finansijskim, kadrovskim i tehničkim resursima da bi podnosilac zahteva mogao da obavlja poslove definisane članom 16 Zakona o električnoj energiji i članom 18 Zakona za prirodni gas, u zavisnosti od slučaja.
6. Indikatori za merenje kvaliteta snabdevanja energijom (trajanje, frekvencije, broj prekida, prekidi izraženi u minutima po potrošaču, itd.) i usluga u radu sistema (opšte informacije, ugovori za očitavanje brojila, vreme priključenja, kvarovi, vraćanje u rad energetskog sistema nakon neuspeha itd.);
7. Specifikacije i tehničke karakteristike mernih uređaja distributivnog sistema; i
8. Ugovor o priključenju na prenosni sistem.

2.Preporuke:

1. Da se utvrdi da li se za ovu licencu prijavljuje fizičko ili samo pravno lice (preduzeće), definišući pojam podnosioca zahteva;
2. Da se izbegnu određena dokumenta i da se ista overe po principu postupka, po službenoj dužnosti ili načelu pravne pomoći organa ili putem izjave pod zakletvom;
3. Novi zahtev za licencu treba da se uradi prema službenoj dužnosti od strane RUE;
4. Objavljivanje obaveštenja za aplikaciju treba da uradi RUE;
5. Stranci se daje mogućnost da pruži dodatne dokaze, do donošenja konačne odluke o dozvoli;
6. Naknada za prijavu biće plaćena po odobrenju aplikacije, a taksa za razmatranje licence se ukida kada to zatraži RUE.

3. Obrazloženje preporuka

1. RUE Pravilo/br. 07/2017 za licenciranje energetskih aktivnosti na Kosovu, u članu 2 definiše termin podnosilac zahteva na sledeći način: „fizičko ili pravno lice koje podnosi zahtev za izdavanje dozvole za energetsku delatnost, u skladu sa uslovima ovog pravilnika i kada se licenca izdaje novoosnovanom privrednom društvu, obuhvata matično preduzeće (ako postoji) ili kompanije koje poseduju i kontrolišu novo trgovačko društvo“. Međutim, ovim internim pravilnikom, trebalo bi da se utvrdi za koje dozvole mogu da se prijave fizička lica, a za koja pravna lica, da bi se strankama olakšalo pitanje prijave za građane. To se može učiniti izmenama i dopunama podzakonskog akta.

2. U cilju olakšavanja i smanjenja administrativnog tereta za stranku, u vezi sa odgovarajućim dokumentima koje stranka treba da dostavi prilikom podnošenja zahteva, neki od njih mogu biti provereni prema principu pravne pomoći između organa, kao i principa ex officio postupanja. U ovom slučaju treba se pozvati na tabelu 1.5. Ostale specifične dokaze mora dostaviti stranka.

3. U slučaju obnove licence, RUE će postupiti po principu službene dužnosti i obavestiti stranku, kao i zahtevati od stranke davanje informacija, koje su neophodne u cilju obnavljanja licence. Ovo se može uraditi promenom pravila definisanih podzakonskim aktom, koji reguliše postupak ispitivanja dozvola od strane RUE.

4. Stranka ne treba da izvrši objavu obaveštenja u relevantnim novinama, nakon podnošenja zahteva. Tako nešto treba da uradi RUE. RUE, po principu vođenja postupka po službenoj dužnosti, mora da objavi obaveštenje za primenu ove vrste ovlašćenja. Takav pristup bi pomogao stranki i smanjio bi njen administrativni teret. Da bi se tako nešto omogućilo, treba se izmeniti član 6 Pravilnika RUE/br. 07/2017 za licenciranje energetskih aktivnosti na Kosovu, o čemu stranka mora biti obavestena.

5. Da bi se stranci olakšao pristup ovoj vrsti licence, ne treba joj se odbiti zahtev ako ne popuni u potpunosti dokumentaciju. U ovom slučaju, RUE treba da dozvoli pojašnjenja dok se ne donese konačna odluka za ovu vrstu licence, na osnovu člana 94 ZOUP. Za ovo, se trebaju izmeniti relevantni članovi Pravilnika RUE/br. 07/2017 za licenciranje energetske aktivnosti na Kosovu, kako bi se omogućilo strani da dostavi dokaze i objašnjenja do isteka roka za donošenje odluke.

6. Kako bi se strankama olakšao administrativni teret, taksa za prijavu mora se platiti na kraju, po usvajanju odluke. Međutim, porez na modifikaciju licence na zahtev RUE treba da bude uklonjen. U tu svrhu potrebno je izmeniti interne propise koji regulišu postupak razmatranja licence i odgovarajuću uredbu za propise.

6. OVLAŠĆENJE ZA IZGRADNJU NOVIH KAPACITETA IZ SOLARNE ENERGIJE

1 Osnovni pravni osnov za izdavanje dozvole:

Član 15 Zakona o Regulatoru energetike br. 05/L-084 određuje dužnosti ovog regulatora, između ostalog: „1. Regulator ima ovlašćenja i odgovornosti navedene u nastavku: ***Da olakša pristup mreži za nove proizvodne kapacitete, posebno uklanjanjem prepreka koje bi mogle onemogućiti pristup tržištu novim stranama iz obnovljivih izvora energije.*** U smislu člana 15 st. 1.15 Zakona Br. 05/L-084 o Regulatoru energije ovaj tip licence, nazvan ovlašćenje odnosi se na delokrug rada regulatora energije za izgradnju novih proizvodnih kapaciteta. Konkretni pravni osnov za izdavanje ove dozvole predstavljen je u članu 43 Zakona o energetske regulatoru br. 05/L-084. Ovaj član priznaje davanje ovlašćenja kao dozvole za izgradnju novih kapaciteta. Član 43.1 Zakona o Regulatoru energije Br. 05/L-084 propisuje: ***“1. Izgradnja novih kapaciteta za proizvodnju, nove sisteme za transport i distribuciju prirodnog gasa, uključujući interkonektore, kao i direktnu elektroenergetsku i gasnu mrežu za transport prirodnog gasa, vršiće se u skladu sa procedurama odobrenja prema ovom zakonu, osim u slučajevima kada član 1 stav 44 ovog zakona izričito dozvoljava upotrebu tender procedure.*** Međutim, samo prvi deo člana 43 govori o pravnom osnovu, pa se preporučuje da osnov za ovu vrstu dozvole bude konkretniji ili da se ova vrsta ovlašćenja/dozvole definiše zakonom. Osnova ovog ovlašćenja je samo u podzakonskom aktu i po pravilu - RUE/br. 03/2022, odobrenje podrazumeva izgradnju novih kapaciteta iz biomase.

1.2 Aktivnost za koju se izdaje dozvola/licenca:

Ovo odobrenje se izdaje za izgradnju novih kapaciteta iz solarne energije. U praksi je RUE izdao takva ovlašćenja, kao što su: odluka br. 906/2017 od 31.03.2023 ili odluka br.1639/2022, od 29.12.2022.

1.3 Vreme trajanja dozvole:

Prema članu 19 Pravilnika - RUE/br. 03/2022 kao i prema praksi odlukom V 1194/2019 ova dozvola se izdaje na 2 godine.

1.4. Taksa potrebna za plaćanje

Ovlašćenje za izgradnju novog kapaciteta 1000 evra. Pregled, promena i modifikacija ovlašćenja 500 evra.

1.5 Dokumenta potrebna za prijavu:	Preporuke za smanjenje opterećenja, po ZAP
1. Poslovni sertifikat izdat od Kosovske agencije za registraciju poslovanja, uključujući odluku odbora kompanije za ovlašćenog predstavnika za aplikaciju	Mora biti overen od ARBK-a, na zahtev RUE, po principu postupanja po službenoj dužnosti i administrativne pomoći. Stranka samo treba da potvrdi da poseduje ovaj dokument.
2. Dokaz o finansijskim sposobnostima podnosioca zahteva i matičnog preduzeća, uključujući finansijske izveštaje, u skladu sa zakonom o računovodstvu, finansijskim izveštajima i reviziji, u zavisnosti od klasifikacije preduzeća;	Da dostavi stranka
3. Dokaz o finansijskoj sposobnosti prema članu 8 stav 1 podstav 1.2 znači da podnosilac zahteva poseduje najmanje deset (10%) procenata vrednosti investicije. Ovaj dokaz mora biti potkrepljen izvodima iz banke izdatim najkasnije pet (5) dana od dana podnošenja zahteva.	Da dostavi stranka
4. Potvrda o poslovnoj solventnosti podnosioca zahteva, uključujući uverenje o poslovnoj solventnosti matičnog preduzeća, izdato od nadležnog suda, kojim se dokazuje da podnosilac zahteva ili matično preduzeće nije u stečaju;	Da RUE traži ovaj dokument od SSK-a, na osnovu principa administrativne pomoći i postupanja po službenoj dužnosti. Stranka samo treba da potvrdi da poseduje ovaj dokument.
5. Dokaz od poreskih organa da podnosilac zahteva, uključujući i matičnu kompaniju, nema poreske obaveze;	RUE treba da traži ovaj dokument od Poreske uprave, na osnovu principa administrativne pomoći i postupanja po službenoj dužnosti. Stranka samo treba da potvrdi da poseduje ovaj dokument.
6. Dokaz o svojinsko-pravnim pravima na imovini na kojoj će se graditi Novi proizvodni kapaciteti;	Ovaj dokument podnosi stranka.
7. Studija tehničke i finansijske opravdanosti, za projekat instalisanog kapaciteta preko 1 MĚ;	Ovaj dokument mora dostaviti stranka.
8. Predugovor ili Ugovor o projektovanju, nabavci i izgradnji (EPC);	Ovaj dokument mora dostaviti stranka.
9. Poslovni plan koji sadrži tehničke parametre projekta i finansijski plan koji opisuje način finansiranja, uključujući ukupne troškove investicije i način finansiranja; ekonomska i	Ovaj dokument mora dostaviti stranka.

finansijska procena projekta uključujući finansijske izveštaje; statička i dinamička procena ulaganja (PBP, NPV, IRR i BP);	
10. Opštinski akt kojim se potvrđuje da je predloženi energetska projekat dozvoljen prema razvojnim ili prostornim planovima opštine;	Ovaj dokument mora dostaviti stranka.
11. Ugovor o priključenju sa relevantnim operatorom sistema;	Ovaj dokument mora dostaviti stranka.
12. Ekološka saglasnost izdata od strane nadležnog organa, ako je potrebna za predmetni projekat;	RUE treba da zatraži ovaj dokument od Ministarstva životne sredine, prostornog planiranja i infrastrukture (MŽSPPI), na osnovu principa administrativne pomoći i postupanja u skladu sa službenim dužnostima. Stranka samo treba da potvrdi da poseduje ovaj dokument.
13. Pravo na vodu ako je potrebna vodna dozvola za predmetni projekat na osnovu Zakona o vodama Kosova;	Ovaj dokument mora dostaviti stranka.
14. Građevinska dozvola koju izdaje Ministarstvo nadležno za poslove građevinarstva ili nadležna opština, u zavisnosti od organa koji izdaje dozvolu u skladu sa Zakonom o građenju.	Životna sredina, prostorno planiranje i infrastruktura (MŽSPPI) ili opština, na osnovu principa administrativne pomoći i postupanja po službenoj dužnosti. Stranka samo treba da potvrdi da poseduje ovaj dokument.

2.Preporuke:

1. Izvršiti promenu člana 43 Zakona o Uredu regulatora za energiju, kako bi se ovaj vid ovlašćenja posebno odredio zakonom.
2. Produžiti rok važenja, od 3-5 godina.
3. Dokumenti potreban za podnošenje zahteva za ovo ovlašćenje treba da se overe prema principu pomoći organa uprave i postupanja po službenoj dužnosti ili putem izjave pod zakletvom, dostavljene od strane stranke.
4. Taksa za odobrenje se plaća u slučaju usvajanja zahteva i izdavanja odluke za odobrenje.
5. Tačno utvrditi da li fizička lica mogu da podnesu zahtev za ovo ovlašćenje.
6. Objavljivanje obaveštenja u skladu sa članom 13 pravila - RUE/br. 03/2022, da uradi RUE na veb stranici.
7. Dostavljanje pojašnjenja od strane stranke treba da se izvrši do trenutka donošenja konačne odluke, u maksimalnom roku za razmatranje od 90 dana, izmenom člana 14.2 pravila - RUE/br. 03/2022.
8. Izmeniti članove 9 i 10 Pravilnika - RUE/br. 03/2022.

3. Obrazloženje preporuka

1. U smislu člana 43 Zakona o RUE, naziv ove vrste ovlašćenja kao Ovlašćenja za izgradnju novih vetrokapaciteta nije definisan zakonom. Član 43 Zakona o RUE samo definiše mogućnost izgradnje novih kapaciteta, bez preciziranja vrsta obnovljive energije, iako su isti pomenuti u posebnim zakonima. Međutim, u Zakonu o RUE treba definisati pun naziv vrsta ovlašćenja koje izdaje RUE, na osnovu posebnih zakona koje primenjuje RUE, kao što su: Zakon br. 05/L – 085 za energetiku; Zakon br. 05/L – 085 za električnu energiju; Zakon br. 05/L-082 za prirodni gas; Zakon br. 05/L -052 za toplotnu energiju. Da bi imali konkretnu pravnu osnovu, potrebno je izmeniti član 43 Zakona o RUE ili dodati drugi član koji definiše vrste ovlašćenja, na osnovu oblasti obnovljive energije u kojima se izdaje.

2. Treba razjasniti pitanje roka i trajanja ovih vrsta ovlašćenja. Prema članu 17 Pravilnika - RUE/br. 03/2022 za postupak izdavanja odobrenja za izgradnju energetskih projekata utvrđeno je trajanje odobrenja za 24 meseca i mogućnost da se ova vrsta odobrenja može produžiti još 12 meseci, ukoliko se dokaže da okolnosti nisu bile pod kontrolom podnosioca zahteva. Prema praksi i donetim odlukama, ova vrsta ovlašćenja se izdaje na 2 godine. S obzirom da je trajanje ovih ovlašćenja bitno za stranku, treba razmotriti mogućnost produženja trajanja ovih ovlašćenja do pet (5) godina, dok bi minimalno trajanje trebalo da bude 3 godine. Tako nešto može biti utvrđeno pravilom RUE ili izmenom propisa, da bi se odredio duži rok važenja ovlašćenja, kako bi se imao fleksibilniji i lakši pristup strankama u vezi sa ovom vrstom ovlašćenja.

3. Što se tiče odgovarajućih dokumenata koje stranka mora dostaviti, u slučaju prijave, neki od njih se mogu overiti po principu pravne pomoći između organa, kao i po principu ex officio odvijanja postupka ili putem izjava pod zakletvom. Za ovo možemo da se pozovemo na odeljak 1.5.

4. Što se tiče takse, RUE treba da uloži napor da omogući strankama da plate početni porez, nakon što se procedura završi i nakon što se zahtev odobri. Ovo bi olakšalo administrativno opterećenje strankama i primenilo bi princip priznat od ZOUP, za razvoj postupka bez finansijskih opterećenja za stranku. Preporučuje se da se ukloni naknada za preispitivanje licence, kada ovo preispitivanje zahteva RUE, prema članu 36.2.

5. U okviru člana 1 Pravilnika - RUE/br. 03/2022 za postupak izdavanja ovlašćenja za izgradnju energetskih projekata, definiše pojam „Podnosilac zahteva“, i to: „svako fizičko ili pravno lice, osnovano kao društvo sa ograničenom odgovornošću ili akcionarsko društvo, koje želi da izgradi energetski projekat i koje podnese zahtev RUE za odobrenje“. Iz tog razloga, RUE mora u posebnom članu pravila za postupak izdavanja ovlašćenja da utvrdi ko ima pravo da podnese zahtev za ovu vrstu dozvole i da li na to imaju pravo fizička ili samo pravna lica.

6. Stranka ne treba da izvrši objavljivanje obaveštenja u relevantnim novinama nakon podnošenja zahteva. Tako nešto treba da uradi RUE. RUE, po principu vođenja postupka po službenoj dužnosti, mora da objavi obaveštenje za primenu ove vrste ovlašćenja. Takav pristup bi pomogao stranki i smanjio bi njen administrativni teret. Za odgovarajuću publikaciju u skladu sa članom 13 Pravilnika - RUE/br. 03/2022 za postupak davanja ovlašćenja za izgradnju energetskih projekata stranka mora biti obaveštena.

7. Da bi se stranci olakšao pristup u okviru ove vrste ovlašćenja, stranci ne treba odbiti prijavu ako on /ona ne popuni u potpunosti dokumentaciju. U ovom slučaju, RUE treba da dozvoli pojašnjenja dok se ne donese konačna odluka o ovoj vrsti ovlašćenja, na osnovu člana 94 ZOUP. Za ovo bi trebalo promeniti član 14 i druge članove Pravilnika - RUE/br. 03/2022 za postupak izdavanja ovlašćenja za izgradnju energetskih projekata, na osnovu člana 94 ZOUP.

8. Imajući u vidu da član 17 ZSDL određuje da dozvole i licence moraju biti predviđene samo zakonom, to utiče i na materiju članova 9 i 10 Pravilnika - RUE/br. 03/2022 za postupak izdavanja ovlašćenja za izgradnju energetske projekata, jer kako je navedeno u prvoj preporuci, vrste ovih ovlašćenja treba da se utvrđuju samo zakonom.

7.LICENCA ZA DELATNOST PROIZVODNJE TOPLOTNE ENERGIJE

1. Pravni osnov za izdavanje dozvole/licence:

Pravni osnov ove licence je definisan u članu 28 stav 2.2.. Ovaj član definiše proizvodnju toplotne energije kao delatnost.

1.2 Aktivnost za koju se izdaje dozvola/licenca:

Ova licenca je namenjena za proizvodnju toplotne energije i izdaje se preduzećima ili fizičkim licima koja nisu obavezna da dobiju licencu, shodno članu 29 stav 1.2 Zakona o RUE.

1.3 Vreme trajanja dozvole:

U zavisnosti od životnog veka sredstava koja se koriste za obavljanje relevantnih delatnosti u trajanju koje ne može biti duže od četrdeset (40) godina.

1.4. Plaćanje takse

1.000,00 € - Početna uplata: (hiljadu evra). 500 € (petsto evra) - Naknada za pregled-modifikaciju/izmenu ili nastavak, i transfer licence.

1.5 Dokumenta potrebna za prijavu:	Preporuke za smanjenje opterećenja, po ZAP
1. Kopiju Sertifikata o registraciji, izdatu od strane agencije za registraciju biznisa na Kosovu, gde se od podnosioca zahteva po zakonu zahteva da registruje biznis na Kosovu;	Mora biti overen od ARBK-a, na zahtev RUE, po principu postupanja po službenoj dužnosti i administrativne pomoći. Stranka samo treba da potvrdi da poseduje ovaj dokument.
2. Statut preduzeća ili ugovor o osnivanju preduzeća;	Dokument podnosi stranka.
3. Poslovni plan podnosioca zahteva, koji se odnosi na energetske delatnosti koje će biti obuhvaćene licencom, koja pokriva najmanje naredne tri (3) godine;	Dokument podnosi stranka.
4. Godišnji finansijski izveštaji podnosioca zahteva za poslednje tri (3) godine. Ove finansijske izveštaje moraju revidirati licencirani i nezavisni finansijski revizori. Podnosilac zahteva dostavlja	Dokument podnosi stranka.

izveštaj revizora odvojeno od finansijskog izveštaja, dok novoosnovano preduzeće dostavlja finansijski izveštaj i informacije o iskustvu svojih partnera ili akcionara, ako ih ima, u obavljanju sličnih energetske delatnosti;	
5. Dokaz finansijske institucije ili institucija koji potvrđuju raspoloživost sredstava za energetske delatnost (npr. bankarska garancija za podnosioca zahteva ili matičnu kompaniju, ili sličan dokaz o dostupnosti dovoljnih sredstava za finansiranje delatnosti za koju se traži licenca);	Dokument podnosi stranka.
6. Uverenje nadležnog organa da podnosilac zahteva ispunjava zakonske obaveze u vezi sa plaćanjem poreza (Uverenje Poreske uprave Kosova);	RUE treba da traži ovaj dokument od Poreske uprave, na osnovu principa administrativne pomoći i postupanja po službenoj dužnosti. Stranka samo treba da potvrdi da poseduje ovaj dokument.
9. Biografije (CV) rukovodnog osoblja kandidata i drugog višeg osoblja, zajedno sa njihovim kvalifikacijama;	Stranka to mora samo da izjavi putem izjave pod zakletvom.
10. Podaci o organizacionoj strukturi (rukovodstvo i stručno osoblje) podnosioca prijave;	Stranka to mora samo da izjavi putem izjave pod zakletvom, kao što je to u povelji nosioca. Ovaj dokument treba izbrisati.
11. Dokaz o uplati primenljive naknade za licenciranje (u skladu sa članom 4. stav 5 ovog pravila);	Dokument podnosi stranka.
12. Dokaz o objavljivanju Obaveštenja u dve (2) dnevne novine sa velikim tiražom na Kosovu (u skladu sa članom 6 ovog pravila).	Ovo saopštenje treba da objavi organ a ne stranka. To zahteva promenu propisa.

RUE Pravilo/br. 07/2017 član 9 propisuje konkretne dokumente za dobijanje proizvodne licence.

1. Podaci o glavnim i pomoćnim energetskim postrojenjima, njihovim tipovima i tehničkim specifikacijama i podaci o lokacijama energetskih postrojenja;
2. Dokaz o osiguranju goriva i/ili preliminarini ili finalni ugovor o snabdevanju gorivom (tamo gde je primenljivo);
3. Ekološka dozvola, izdata od strane nadležne institucije (tamo gde je primenljivo);
4. Dokaz toplotne efikasnosti (gde je primenljivo).

Dokument o ekološkoj dozvoli, može se zahtevati po službenoj dužnosti u MŽSPPI, od strane RUE, dok druga specifična dokumenta mora da obezbedi stranka.

2.Preporuke:

1. Da se utvrdi da li se za ovu licencu prijavljuje fizičko ili samo pravno lice (preduzeće), definišući pojam podnosioca zahteva;
2. Da se izbegnu određena dokumenta i da se ista overe po principu postupka, po službenoj dužnosti ili načelu pravne pomoći organa ili putem izjave pod zakletvom;
3. Novi zahtev za licencu treba da se uradi prema službenoj dužnosti od strane RUE;
4. Objavljivanje obaveštenja za aplikaciju treba da uradi RUE;
5. Stranci se daje mogućnost da pruži dodatne dokaze, do donošenja konačne odluke o dozvoli;
6. Naknada za prijavu biće plaćena po odobrenju aplikacije, a taksa za razmatranje licence se ukida kada to zatraži RUE.

3. Obrazloženje preporuka

1. RUE Pravilo/br. 07/2017 za licenciranje energetske aktivnosti na Kosovu, u članu 2 definiše termin podnosilac zahteva na sledeći način: „fizičko ili pravno lice koje podnosi zahtev za izdavanje dozvole za energetske delatnosti, u skladu sa uslovima ovog pravilnika i kada se licenca izdaje novoosnovanom privrednom društvu, obuhvata matično preduzeće (ako postoji) ili kompanije koje poseduju i kontrolišu novo trgovačko društvo“. Međutim, ovim internim pravilnikom, trebalo bi da se utvrdi za koje dozvole mogu da se prijave fizička lica, a za koja pravna lica, da bi se strankama olakšalo pitanje prijave za građane. To se može učiniti izmenama i dopunama podzakonskog akta.

2. U cilju olakšavanja i smanjenja administrativnog opterećenja za stranku, u pogledu odgovarajućih dokumenata koje stranka mora dostaviti, u slučaju prijave, neki od njih se mogu overiti po principu pravne pomoći između organa kao i načelo razvoja postupka po službenoj dužnosti ili putem zakletve. Za ovu preporuku, pozivam se na odeljak 1.5.

Ostali dokazi propisani za ovu licencu moraju ostati isti, zbog značaja koji imaju da dokažu specifične elemente potrebne za ovu licencu.

3. U slučaju produženja ili ponovnog zahteva za licencu, RUE će delovati u skladu sa principom službene dužnosti i obavestiti stranku, a i zahtevati od stranke davanje informacija, ako je potrebno za nastavak licence. Ovo se može uraditi promenom pravila definisanih podzakonskim aktom, koji regulišu postupak ispitivanja dozvola od strane RUE.

4. Stranka ne treba da izvrši objavu obaveštenja u relevantnim novinama, nakon podnošenja zahteva. Tako nešto treba da uradi RUE. RUE, po principu vođenja postupka po službenoj dužnosti, mora da objavi obaveštenje za primenu ove vrste ovlašćenja. Takav pristup bi pomogao stranki i smanjio bi njen administrativni teret. Da bi se tako nešto omogućilo, treba se izmeniti član 6 Pravilnika RUE/br. 07/2017 za licenciranje energetske aktivnosti na Kosovu, o čemu stranka mora biti obaveštena.

5. Da bi se stranci olakšao pristup ovoj vrsti licence, ne treba joj se odbiti zahtev ako ne popuni u potpunosti dokumentaciju. U ovom slučaju, RUE treba da dozvoli pojašnjenja dok se ne donese konačna odluka za ovu vrstu licence, na osnovu člana 94 ZOUP. Za ovo, se trebaju izmeniti relevantni članovi Pravilnika RUE/br. 07/2017 za licenciranje energetske aktivnosti na Kosovu, kako bi se omogućilo strani da dostavi dokaze i objašnjenja do isteka roka za donošenje odluke.

6. Kako bi se strankama olakšao administrativni teret, taksa za prijavu mora se platiti na kraju, po usvajanju odluke. Međutim, porez na modifikaciju licence na zahtev RUE treba da bude uklonjen. U tu svrhu potrebno je izmeniti interne propise koji regulišu postupak razmatranja licence i odgovarajuću uredbu za propise.

8. DOZVOLA ZA DELATNOST, SKLADIŠTENJE PRIRODNOG GASA

1. Pravni osnov za izdavanje dozvole/licence:

Pravni osnov ove licence je definisan u članu 28 stav 2.9. Ovaj član definiše skladištenje prirodnog gasa. Pravna osnova ove licence je jasna.

1.2 Aktivnost za koju se izdaje dozvola/licenca:

Ova licenca ima za cilj da kontroliše ispunjenje uslova za skladištenje prirodnog gasa na Kosovu i da ih dozvoli samo ako podnosilac zahteva ispunjava uslove i kriterijume za takvu aktivnost, jer se smatra opasnom aktivnošću koja utiče na javnu bezbednost i zdravlje.

1.3 Vreme trajanja dozvole:

U zavisnosti od životnog veka sredstava koja se koriste za obavljanje relevantnih delatnosti u trajanju koje ne može biti duže od četrdeset (40) godina.

1.4. Plaćanje takse

Nije određeno od strane RUE.

1.5 Dokumenta potrebna za prijavu:	Preporuke za smanjenje opterećenja, po ZAP
1. Kopiju Sertifikata o registraciji, izdatu od strane agencije za registraciju biznisa na Kosovu, gde se od podnosioca zahteva po zakonu zahteva da registruje biznis na Kosovu;	Mora biti overen od ARBK-a, na zahtev RUE, po principu postupanja po službenoj dužnosti i administrativne pomoći. Stranka samo treba da potvrdi da poseduje ovaj dokument.
2. Statut preduzeća ili ugovor o osnivanju preduzeća;	Dokument podnosi stranka.
3. Poslovni plan podnosioca zahteva, koji se odnosi na energetske delatnosti koje će biti obuhvaćene licencom, koja pokriva najmanje naredne tri (3) godine;	Dokument podnosi stranka.
4. Godišnji finansijski izveštaji podnosioca zahteva za poslednje tri (3) godine. Ove finansijske izveštaje moraju revidirati licencirani i nezavisni finansijski revizori. Podnosilac zahteva dostavlja izveštaj revizora odvojeno od finansijskog izveštaja, dok novoosnovano preduzeće dostavlja finansijski izveštaj i informacije o iskustvu svojih	Dokument podnosi stranka.

partnera ili akcionara, ako ih ima, u obavljanju sličnih energetske delatnosti;	
5. Dokaz finansijske institucije ili institucija koji potvrđuju raspoloživost sredstava za energetske delatnost (npr. bankarska garancija za podnosioca zahteva ili matičnu kompaniju, ili sličan dokaz o dostupnosti dovoljnih sredstava za finansiranje delatnosti za koju se traži licenca);	Dokument podnosi stranka.
6. Uverenje nadležnog organa da podnosilac zahteva ispunjava zakonske obaveze u vezi sa plaćanjem poreza (Uverenje Poreske uprave Kosova);	RUE treba da traži ovaj dokument od Poreske uprave, na osnovu principa administrativne pomoći i postupanja po službenoj dužnosti. Stranka samo treba da potvrdi da poseduje ovaj dokument.
9. Biografije (CV) rukovodnog osoblja kandidata i drugog višeg osoblja, zajedno sa njihovim kvalifikacijama;	Stranka to mora samo da izjavi putem izjave pod zakletvom.
10. Podaci o organizacionoj strukturi (rukovodstvo i stručno osoblje) podnosioca prijave;	Stranka to mora samo da izjavi putem izjave pod zakletvom, kao što je to u povelji nosioca. Ovaj dokument treba izbrisati.
11. Dokaz o uplati primenljive naknade za licenciranje (u skladu sa članom 4. stav 5 ovog pravila);	Dokument podnosi stranka.
12. Dokaz o objavljivanju Obaveštenja u dve (2) dnevne novine sa velikim tiražom na Kosovu (u skladu sa članom 6 ovog pravila).	Ovo saopštenje treba da objavi organ a ne stranka. To zahteva promenu propisa.

2. Preporuke:

1. Da se utvrdi da li se za ovu licencu prijavljuje fizičko ili samo pravno lice (preduzeće), definišući pojam podnosioca zahteva;
2. Da se izbegnu određena dokumenta i da se ista overe po principu postupka, po službenoj dužnosti ili načelu pravne pomoći organa ili putem izjave pod zakletvom;
3. Novi zahtev za licencu treba da se uradi prema službenoj dužnosti od strane RUE;
4. Objavljivanje obaveštenja za aplikaciju treba da uradi RUE;
5. Stranci se daje mogućnost da pruži dodatne dokaze, do donošenja konačne odluke o dozvoli;
6. Naknada za prijavu biće plaćena po odobrenju aplikacije, a taksa za razmatranje licence se ukida kada to zatraži RUE.

3. Obrazloženje preporuka

1. RUE Pravilo/br. 07/2017 za licenciranje energetske aktivnosti na Kosovu, u članu 2 definiše termin podnosilac zahteva na sledeći način: „fizičko ili pravno lice koje podnosi zahtev za izdavanje dozvole za energetske delatnosti, u skladu sa uslovima ovog pravilnika i kada se licenca izdaje novoosnovanom

privrednom društvu, obuhvata matično preduzeće (ako postoji) ili kompanije koje poseduju i kontrolišu novo trgovačko društvo“. Međutim, ovim internim pravilnikom, trebalo bi da se utvrdi za koje dozvole mogu da se prijave fizička lica, a za koja pravna lica, da bi se strankama olakšalo pitanje prijave za građane. To se može učiniti izmenama i dopunama podzakonskog akta.

2. U slučaju utvrđivanja podzakonskim aktom, potrebnih dokumenata za ovu licencu, treba uzeti u obzir preporuke da RUE treba da postupi na osnovu jednog broja ovih dokumenata, po principu službene dužnosti ili po principu podrške organa, ili se neka dokumenta moraju eliminisati putem izjave pod zakletvom, podnetom od strane stranka, kao što je preporučeno u odeljku 1.5.

3. U slučaju obnove licence, RUE će postupiti po principu službene dužnosti i obavestiti stranku, kao i zahtevati od stranke davanje informacija, koje su neophodne u cilju obnavljanja licence. Ovo se može uraditi promenom pravila definisanih podzakonskim aktom, koji reguliše postupak ispitivanja dozvola od strane RUE.

4. Stranka ne treba da izvrši objavu obaveštenja u relevantnim novinama, nakon podnošenja zahteva. Tako nešto treba da uradi RUE. RUE, po principu vođenja postupka po službenoj dužnosti, mora da objavi obaveštenje za primenu ove vrste ovlašćenja. Takav pristup bi pomogao stranki i smanjio bi njen administrativni teret. Za odgovarajuću publikaciju u skladu sa članom 6 Pravilnika RUE/br. 07/2017 za licenciranje energetske aktivnosti na Kosovu, o čemu stranka mora biti obaveštena.

5. Da bi se stranci olakšao pristup ovoj vrsti ovlašćenja, istoj se ne treba oditi zahtev ako ne popuni dokumentaciju u potpunosti. U ovom slučaju, RUE treba da dozvoli pojašnjenja dok se ne donese konačna odluka za ovu vrstu licence, na osnovu člana 94 ZOUP. Za ovo, se trebaju izmeniti relevantni članovi Pravilnika RUE/br. 07/2017 za licenciranje energetske aktivnosti na Kosovu, kako bi se omogućilo stranci da podnese dokaze i pojašnjenja, do isteka roka za donošenje odluke.

6. Kako bi se strankama olakšao administrativni teret, taksa za prijavu mora se platiti na kraju, po usvajanju odluke. Međutim, porez na modifikaciju licence na zahtev RUE treba da bude uklonjen. U tu svrhu potrebno je izmeniti interne propise koji regulišu postupak razmatranja licence i odgovarajuću uredbu za propise.

9. DOZVOLA ZA PREVOZ PRIRODNOG GASA

1. Pravni osnov za izdavanje dozvole/licence:

Pravni osnov ove licence je definisan u članu 28 stav 2.5. Ovaj član određuje prenos prirodnog gasa.

1.2 Aktivnost za koju se izdaje dozvola/licenca:

Ova licenca ima za cilj da dozvoli nosiocima licence da rade na tržištu transporta prirodnog gasa na Kosovu samo ako ispunjavaju uslove i kriterijume za takvu aktivnost kako ne bi ugrozili javno zdravlje.

1.3 Vreme trajanja dozvole:

U zavisnosti od životnog veka sredstava koja se koriste za obavljanje relevantnih delatnosti u trajanju koje ne može biti duže od četrdeset (40) godina.

1.4. Plaćanje takse

Nije određeno od strane RUE.

1.5 Dokumenta potrebna za prijavu:

Nije definisano od strane RUE.

2.Preporuka:

1. Da se utvrdi da li se za ovu licencu prijavljuje fizičko ili samo pravno lice (preduzeće), definišući pojam podnosioca zahteva (aplikanta);
2. Potrebno je izbegavati dokumentaciju i istu potvrditi prema principu razvoja postupka, prema službenoj dužnosti ili principu pravne pomoći organa ili putem izjave pod zakletvom;
3. Ponovna prijava za licencu vrši se prema službenoj dužnosti od strane RUE;
4. Objavljivanje obaveštenja za aplikaciju treba da uradi RUE;
5. Stranci treba dati mogućnost da pruži dodatne dokaze, do donošenja konačne odluke o dozvoli;
6. Taksa za prijavu biće plaćena po odobrenju aplikacije, a ukinuti taksu za razmatranje licence kada to zatraži RUE.

3. Obrazloženje preporuka

1. RUE Pravilo/br. 07/2017 za licenciranje energetske aktivnosti na Kosovu, u članu 2 definiše termin podnosilac zahteva na sledeći način: „Fizičko ili pravno lice koje podnosi zahtev za izdavanje dozvole za energetske delatnosti, u skladu sa uslovima ovog pravilnika i kada se licenca izdaje novoosnovanom privrednom društvu, uključujući matično preduzeće (ako postoji) ili kompanije koje poseduju i kontrolišu novo trgovačko društvo “. Međutim, ovim internim pravilnikom, trebalo bi da se utvrdi za koje dozvole mogu da se prijave fizička lica, a za koja pravna lica, da bi se strankama olakšalo pitanje prijave za građane. To se može učiniti izmenama i dopunama podzakonskog akta.

2. Prilikom utvrđivanja potrebnih dokumenata za ovu licencu podzakonskim aktom, moraju se imati u vidu preporuke da RUE postupi po jednom broju ovih dokumenata, po principu službene dužnosti ili po principu pomoći organima, ili da se neka dokumenta eliminišu putem izjave pod zakletvom koju je podnela stranka. Neke dokumente koje je moguće redukovati, treba postupati na način da se ti dokumenti overavaju prema službenoj dužnosti.

3. U slučaju obnove licence, RUE će postupiti po principu službene dužnosti i obavestiti stranku, kao i zahtevati od stranke davanje informacija, koje su neophodne u cilju obnavljanja licence. Ovo se može uraditi promenom pravila definisanih podzakonskim aktom, koji reguliše postupak ispitivanja dozvola od strane RUE.

4. Stranka ne treba da izvrši objavljivanje obaveštenja u relevantnim novinama, nakon podnošenja zahteva. Tako nešto treba da uradi RUE. RUE, po principu vođenja postupka po službenoj dužnosti, mora da objavi obaveštenje za primenu ove vrste ovlašćenja. Takav pristup bi pomogao stranki i smanjio bi njen administrativni teret. Za odgovarajuću publikaciju u skladu sa članom 6 Pravilnika RUE/br. 07/2017 za licenciranje energetske aktivnosti na Kosovu, o čemu stranka mora biti obavještena.

5. Da bi se stranci olakšao pristup ovoj vrsti licence, ne treba joj se odbiti zahtev ako ne popuni u potpunosti dokumentaciju. U ovom slučaju, RUE treba da dozvoli pojašnjenja dok se ne donese konačna odluka za ovu vrstu licence, na osnovu člana 94 ZOUP. Za ovo, se trebaju izmeniti relevantni članovi Pravilnika RUE/br. 07/2017 za licenciranje energetske aktivnosti na Kosovu, kako bi se omogućilo stranci da podnese dokaze i pojašnjenja, do isteka roka za donošenje odluke.

6. Kako bi se strankama olakšao administrativni teret, taksa za prijavu mora se platiti na kraju, po usvajanju odluke. Međutim, taksa za modifikaciju licence na zahtev RUE treba da bude ukinuta. U tu svrhu potrebno je izmeniti interne propise koji regulišu postupak razmatranja licence i odgovarajuću uredbu za propise.

10. LICENCA ZA AKTIVNOST, SNABDEVANJE ELEKTRIČNOM ENERGIJOM, GREJANJE ILI PRIRODNI GAS

1. Pravni osnov za izdavanje dozvole/licence:

Pravna osnova ove licence je definisana u članu 28 stav 2.10. Ovaj podstav člana 28.2 se bavi snabdevanjem električnom energijom, toplotnom energijom ili prirodnim gasom, uključujući tranzit, uvoz ili izvoz električne energije ili prirodnog gasa.

1.2 Aktivnost za koju se izdaje dozvola/licenca:

Ova licenca ima za cilj da dozvoli nosiocima licence da rade na tržištu energije na Kosovu samo ako ispunjavaju uslove i kriterijume za takvu aktivnost.

1.3 Vreme trajanja dozvole:

U zavisnosti od finansijskog stanja aplikanta sa maksimalnim trajanjem od dvadeset pet (25) godina

1.4. Plaćanje takse

2,000 € (osam hiljada evra). Prva uplata iznosi 500 € (petsto evra) - Uplata za pregled-modifikaciju/izmenu ili nastavak, i prenos licence.

1.5 Dokumenta potrebna za prijavu:	Preporuke za smanjenje opterećenja, po ZAP
1. Kopiju Sertifikata o registraciji, izdatu od strane agencije za registraciju biznisa na Kosovu, gde se od podnosioca zahteva po zakonu zahteva da registruje biznis na Kosovu;	Mora biti overen od ARBK-a, na zahtev RUE, po principu postupanja po službenoj dužnosti i administrativne pomoći. Stranka samo treba da potvrdi da poseduje ovaj dokument.
2. Statut preduzeća ili ugovor o osnivanju preduzeća;	Dokument podnosi stranka.
3. Poslovni plan podnosioca zahteva, koji se odnosi na energetske delatnosti koje će biti obuhvaćene licencom, koja pokriva najmanje naredne tri (3) godine;	Dokument podnosi stranka.
4. Godišnji finansijski izveštaji podnosioca zahteva za poslednje tri (3) godine. Ove finansijske izveštaje moraju revidirati licencirani i nezavisni finansijski revizori. Podnosilac zahteva dostavlja	Dokument podnosi stranka.

izveštaj revizora odvojeno od finansijskog izveštaja, dok novoosnovano preduzeće dostavlja finansijski izveštaj i informacije o iskustvu svojih partnera ili akcionara, ako ih ima, u obavljanju sličnih energetske delatnosti;	
5. Dokaz finansijske institucije ili institucija koji potvrđuju raspoloživost sredstava za energetske delatnost (npr. bankarska garancija za podnosioca zahteva ili matičnu kompaniju, ili sličan dokaz o dostupnosti dovoljnih sredstava za finansiranje delatnosti za koju se traži licenca);	Dokument podnosi stranka.
6. Uverenje nadležnog organa da podnosilac zahteva ispunjava zakonske obaveze u vezi sa plaćanjem poreza (Uverenje Poreske uprave Kosova);	RUE treba da traži ovaj dokument od Poreske uprave, na osnovu principa administrativne pomoći i postupanja po službenoj dužnosti. Stranka samo treba da potvrdi da poseduje ovaj dokument.
9. Biografije (CV) rukovodnog osoblja kandidata i drugog višeg osoblja podnosioca zahteva, zajedno sa njihovim kvalifikacijama;	Stranka to mora samo da izjavi putem izjave pod zakletvom.
10. Podaci o organizacionoj strukturi (rukovodstvo i stručno osoblje) podnosioca prijave;	Stranka to mora samo da izjavi putem izjave pod zakletvom, kao što je to u povelji nosioca. Ovaj dokument treba izbrisati.
11. Dokaz o uplati primenljive naknade za licenciranje (u skladu sa članom 4 stav 5 ovog pravila);	Dokument podnosi stranka.
12. Dokaz o objavljivanju Obaveštenja u dve (2) dnevne novine sa velikim tiražom na Kosovu (u skladu sa članom 6 ovog pravila).	Ovo saopštenje treba da objavi organ a ne stranka. To zahteva promenu propisa.

RUE Pravilo/br. 07/2017, član 13 propisuje konkretne dokumente za licencu snabdevanja kao što sledi:

1. Podaci o materijalnim resursima u vlasništvu podnosioca zahteva, uključujući podatke o fakturisanju i informacionom sistemu, kao i softver dostupan za obavljanje aktivnosti;
2. Informacije o sistemu fakturisanja podnosioca zahteva;
3. oblik (ci) ugovora koje podnosioc zahteva namerava da koristi za snabdevanje potrošača električnom energijom, toplotnom energijom i prirodnim gasom; i
4. Izjava da li podnosilac zahteva u principu pristaje da deluje kao Poslednji mogući snabdevač, prema Članu 39 Zakona o Električnoj Energiji ili Članu 19 Zakona o Toplotnoj Energiji, prema slučaju, i ako da, koliko je broj ili kategorije potrošača koje sistem za fakturisanje i administracija podnosioca zahteva može da obradi.

2.Preporuke:

1. Da se utvrdi da li se za ovu licencu prijavljuje fizičko ili samo pravno lice (preduzeće), definišući pojam podnosioca zahteva (aplikanta);
2. Potrebno je izbegavati dokumentaciju i istu potvrditi prema principu razvoja postupka, prema službenoj dužnosti ili principu pravne pomoći organa ili putem izjave pod zakletvom;
3. Ponovna prijava za licencu vrši se prema službenoj dužnosti od strane RUE;
4. Objavljivanje obaveštenja za aplikaciju treba da uradi RUE;
5. Stranci treba dati mogućnost da pruži dodatne dokaze, do donošenja konačne odluke o dozvoli;
6. Taksa za prijavu biće plaćena po odobrenju aplikacije, a ukinuti taksu za razmatranje licence kada to zatraži RUE.

3. Obrazloženje preporuka

1. RUE Pravilo/br. 07/2017 za licenciranje energetske aktivnosti na Kosovu, u članu 2 definiše termin podnosilac zahteva na sledeći način: „Fizičko ili pravno lice koje podnosi zahtev za izdavanje dozvole za energetske delatnosti, u skladu sa uslovima ovog pravilnika i kada se licenca izdaje novoosnovanom privrednom društvu, uključujući matično preduzeće (ako postoji) ili kompanije koje poseduju i kontrolišu novo trgovačko društvo “. Međutim, ovim internim pravilnikom, trebalo bi da se utvrdi za koje dozvole mogu da se prijave fizička lica, a za koja pravna lica, da bi se strankama olakšalo pitanje prijave za građane. To se može učiniti izmenama i dopunama podzakonskog akta.

2. U cilju olakšavanja i smanjenja administrativnog tereta za stranu, u vezi sa odgovarajućim dokumentima koje strana treba da dostavi, u slučaju podnošenja zahteva, neki od njih mogu biti provereni prema principu pravne pomoći između organa, kao i po principu ex officio razvoja postupka ili putem izjave pod zakletvom. U dokumentima i preporukama u vezi sa njima, pozivamo se na odeljak 1.5. Ostale posebne dokumente mora dostaviti stranka.

Ostali dokazi propisani za ovu licencu moraju ostati isti, zbog značaja koji imaju da dokažu specifične elemente potrebne za ovu licencu.

3. U slučaju obnove licence, RUE će postupiti po principu službene dužnosti i obavestiti stranku, kao i zahtevati od stranke davanje informacija, koje su neophodne u cilju obnavljanja licence. Ovo se može uraditi promenom pravila definisanih podzakonskim aktom, koje reguliše postupak ispitivanja dozvola od strane RUE.

4. Stranka ne treba da izvrši objavljivanje obaveštenja u relevantnim novinama, nakon podnošenja zahteva. Tako nešto treba da uradi RUE. RUE, po principu vođenja postupka po službenoj dužnosti, mora da objavi obaveštenje za primenu ove vrste ovlašćenja. Takav pristup bi pomogao stranki i smanjio bi njen administrativni teret. Za odgovarajuću publikaciju u skladu sa članom 6 Pravilnika RUE/br. 07/2017 za licenciranje energetske aktivnosti na Kosovu, o čemu stranka mora biti obavještena.

5. Da bi se stranci olakšao pristup ovoj vrsti licence, ne treba joj se odbiti zahtev ako u potpunosti ne popuni dokumentaciju. U ovom slučaju, RUE treba da dozvoli pojašnjenja dok se ne donese konačna odluka za ovu vrstu licence, na osnovu člana 94 ZOUP. Za ovo, se trebaju izmeniti relevantni članovi Pravilnika RUE/br. 07/2017 za licenciranje energetske aktivnosti na Kosovu, kako bi se omogućilo stranci da podnese dokaze i pojašnjenja, do isteka roka za donošenje odluke.

6. Kako bi se strankama olakšao administrativni teret, taksa za prijavu mora se platiti na kraju, po usvajanju odluke. Međutim, taksa za modifikaciju licence na zahtev RUE treba da bude ukinuta. U tu svrhu potrebno je izmeniti interne propise koji regulišu postupak razmatranja licence i odgovarajuću uredbu za propise.

11. ODOBRENJE ZA IZGRADNJU NOVIH KAPACITETA ZA VODU

1 Osnovni pravni osnov za izdavanje dozvole:

Član 15 Zakona o Regulatoru energije br. 05/L-084 određuje dužnosti ovog regulatora, između ostalog: „1. Regulator ima ovlašćenja i odgovornosti navedene u nastavku: 1.15. **da se olakša pristup mreži za nove proizvodne kapacitete, posebno uklanjanjem barijera koje bi mogle da spreče pristup tržištu za nove učesnike iz obnovljivih izvora energije.** U skladu sa članom 15 st. 1.15 Zakona Br. 05/L-084 za Energetskog regulatora, ova vrsta licence, pod nazivom ovlašćenje za ulazak, odnosi se na delokrug energetskog regulatora za izgradnju novih proizvodnih kapaciteta. Konkretni pravni osnov za izdavanje ove dozvole predstavljen je u članu 43 Zakona o energetskom regulatoru br. 05/L-084. Ovaj član priznaje davanje ovlašćenja za izgradnju novih kapaciteta. Član 43.1 Zakona o Regulatoru energije Br. 05/L-084 propisuje: **“1. Izgradnja novih kapaciteta za proizvodnju, nove sisteme za transport i distribuciju prirodnog gasa, uključujući interkonektore, kao i direktnu elektroenergetsku i gasnu mrežu za transport prirodnog gasa, vršiče se u skladu sa procedurama odobrenja prema ovom zakonu, osim u slučajevima kada član 1 stav 44 ovog zakona izričito dozvoljava upotrebu tender procedure.** Međutim, samo prvi deo člana 43 govori o pravnom osnovu, pa se preporučuje da osnov za ovu vrstu dozvole bude konkretniji ili da se ova vrsta ovlašćenja/dozvole definiše zakonom.

1.2 Aktivnost za koju se izdaje dozvola/licenca:

Ovo ovlašćenje se izdaje za izgradnju novih vodnih kapaciteta. U praksi, RUE je izdala ovlašćenja poput ovih, kao što su: Odluka, V-1517/2022, 24.06.2022.

1.3 Vreme trajanja dozvole:

Prema članu 19 Pravilnika - RUE/br. 03/2022 kao i prema praksi odlukom V 1194/2019 ova dozvola se izdaje na 2 godine.

1.4. Taksa potrebna za plaćanje

Odobrenje za izgradnju novog kapaciteta od 1000 evra A2. Preispitivanje promene i izmene ovlašćenja od 500 evra

1.5 Dokumenta potrebna za prijavu:	Preporuke za smanjenje opterećenja, po ZAP
1. Poslovni sertifikat izdat od Kosovske agencije za registraciju poslovanja, uključujući odluku odbora kompanije za ovlašćenog predstavnika za aplikaciju	Mora biti overen od ARBK-a, na zahtev RUE, po principu postupanja po službenoj dužnosti i administrativne pomoći. Stranka samo treba da potvrdi da poseduje ovaj dokument.
2. Dokaz o finansijskim sposobnostima podnosioca zahteva i matičnog preduzeća, uključujući finansijske izveštaje, u skladu sa zakonom o	Da dostavi stranka

računovodstvu, finansijskim izveštajima i revizijom, u zavisnosti od klasifikacije preduzeća;	
3. Dokaz o finansijskoj sposobnosti prema članu 8 stav 1 podstav 1.2 znači da podnosilac zahteva poseduje najmanje deset (10%) procenata vrednosti investicije. Ovaj dokaz mora biti potkrepljen izvodima iz banke izdatim najkasnije pet (5) dana od dana podnošenja zahteva.	Da dostavi stranka
4. Potvrda o poslovnoj solventnosti podnosioca zahteva, uključujući uverenje o poslovnoj solventnosti matičnog preduzeća, izdato od nadležnog suda, kojim se dokazuje da podnosilac zahteva ili matično preduzeće nije u stečaju;	Da RUE traži ovaj dokument od SSK-a, na osnovu principa administrativne pomoći i postupanja po službenoj dužnosti. Stranka samo treba da potvrdi da poseduje ovaj dokument.
5. Dokaz od poreskih organa da podnosilac zahteva, uključujući i matičnu kompaniju, nema poreske obaveze;	RUE treba da traži ovaj dokument od Poreske uprave, na osnovu principa administrativne pomoći i postupanja po službenoj dužnosti. Stranka samo treba da potvrdi da poseduje ovaj dokument.
6. Dokaz o svojinsko-pravnim pravima na imovini na kojoj će se graditi Novi proizvodni kapaciteti;	Ovaj dokument podnosi stranka.
7. Studija tehničke i finansijske opravdanosti, za projekat instalisanog kapaciteta preko 1 MĚ;	Ovaj dokument mora dostaviti stranka.
8. Predugovor ili Ugovor o projektovanju, nabavci i izgradnji (EPC);	Ovaj dokument mora dostaviti stranka.
9. Poslovni plan koji sadrži tehničke parametre projekta i finansijski plan koji opisuje način finansiranja, uključujući ukupne troškove investicije i način finansiranja; ekonomska i finansijska procena projekta uključujući finansijske izveštaje; statička i dinamička procena ulaganja (PBP, NPV, IRR i BP);	Ovaj dokument mora dostaviti stranka.
10. Opštinski akt kojim se potvrđuje da je predloženi energetske projekat dozvoljen prema razvojnim ili prostornim planovima opštine;	Ovaj dokument mora dostaviti stranka.
11. Ugovor o priključenju sa relevantnim operatorom sistema;	Ovaj dokument mora dostaviti stranka.

12. Ekološka saglasnost izdata od strane nadležnog organa, ako je potrebna za predmetni projekat;	RUE treba da zatraži ovaj dokument od Ministarstva životne sredine, prostornog planiranja i infrastrukture (MŽSPPI), na osnovu principa administrativne pomoći i postupanja u skladu sa službenim dužnostima. Stranka samo treba da potvrdi da poseduje ovaj dokument.
13. Pravo na vodu ako je potrebna vodna dozvola za predmetni projekat na osnovu Zakona o vodama Kosova;	Ovaj dokument mora dostaviti stranka.
14. Građevinska dozvola koju izdaje Ministarstvo nadležno za poslove građevinarstva ili nadležna opština, u zavisnosti od organa koji izdaje dozvolu u skladu sa Zakonom o građenju.	Životna sredina, prostorno planiranje i infrastruktura (MŽSPPI) ili opština, na osnovu principa administrativne pomoći i postupanja po službenoj dužnosti. Stranka samo treba da potvrdi da poseduje ovaj dokument.

2.Preporuke

1. Izvršiti izmenu člana 43 Zakona o Uredu energetskog regulatora, tako da se ova vrsta ovlašćenja posebno definiše.
2. Produžiti rok za ovu vrstu ovlašćenja.
3. Određeni dokumenti potrebni za podnošenje zahteva za ovo ovlašćenje moraju biti overeni po principu pomoći organa uprave i radnje po službenoj dužnosti ili identifikovani na osnovu izjave pod zakletvom.
4. Taksa za odobrenje se plaća u slučaju usvajanja zahteva i izdavanja odluke za odobrenje.
5. Tačno utvrditi da li fizička lica mogu da podnesu zahtev za ovo ovlašćenje.
6. Objavljivanje obaveštenja u skladu sa članom 13 pravila - RUE/br. 03/2022, da uradi RUE na web stranici.
7. Dostavljanje pojašnjenja od strane stranke treba da se izvrši do trenutka donošenja konačne odluke, u maksimalnom roku za razmatranje od 90 dana, izmenom člana 14.2 pravila - RUE/br. 03/2022.
8. Izmeniti članove 9 i 10 Pravilnika - RUE/br. 03/2022, jer se vrste dozvola moraju odrediti zakonom.

3. Obrazloženje preporuka

1. U smislu člana 43 Zakona o RUE, naziv ove vrste ovlašćenja kao Ovlašćenja za izgradnju novih vetrokapaciteta nije definisan zakonom. Član 43 Zakona o RUE samo definiše mogućnost izgradnje novih kapaciteta, bez preciziranja vrsta obnovljive energije, iako su isti pomenuti u posebnim zakonima. Međutim, u Zakonu o RUE treba definisati pun naziv vrsta ovlašćenja koje izdaje RUE, na osnovu posebnih zakona koje primenjuje RUE, kao što su: Zakon br. 05/L – 085 za energetiku; Zakon br. 05/L – 085 za električnu energiju; Zakon br. 05/L-082 za prirodni gas; Zakon br. 05/L -052 za toplotnu energiju. Da bi imali konkretnu pravnu osnovu, potrebno je izmeniti član 43 Zakona o RUE ili dodati drugi član koji definiše vrste ovlašćenja, na osnovu oblasti obnovljive energije u kojima se izdaje.

2. Treba razjasniti pitanje roka i trajanja ovih vrsta ovlašćenja. Prema članu 17 Pravilnika - RUE/br. 03/2022 za postupak izdavanja odobrenja za izgradnju energetskih projekata utvrđeno je trajanje odobrenja za 24

meseca i mogućnost da se ova vrsta odobrenja može produžiti još 12 meseci, ukoliko se dokaže da okolnosti nisu bile pod kontrolom podnosioca zahteva. S obzirom da je trajanje ovih ovlašćenja bitno za stranku, treba razmotriti mogućnost produženja trajanja ovih ovlašćenja do pet (5) godina, dok bi minimalno trajanje trebalo da bude 3 godine. Tako nešto može biti utvrđeno pravilom RUE ili izmenom propisa, da bi se odredio duži rok važenja ovlašćenja, kako bi se imao fleksibilniji i lakši pristup strankama u vezi sa ovom vrstom ovlašćenja.

3. Što se tiče odgovarajućih dokumenata koje stranka mora dostaviti, u slučaju prijave, neki od njih se mogu overiti po principu pravne pomoći između organa, kao i po principu odvijanja postupka po službenoj dužnosti ili putem izjava pod zakletvom. Što se tiče dokumenata, pozivamo se na odeljak 1.5.

4. Što se tiče takse, RUE treba da uloži napor da omogući strankama da plate početni porez, nakon što se procedura završi i nakon što se zahtev odobri. Ovo bi olakšalo administrativno opterećenje strankama i primenilo bi princip poznat po ZOUP, za razvoj postupka bez finansijskih opterećenja za stranku. Preporučuje se da se ukloni naknada za preispitivanje licence, kada ovo preispitivanje zahteva RUE, prema članu 36.2.

5. U okviru člana 1 Pravilnika - RUE/br. 03/2022 za postupak izdavanja ovlašćenja za izgradnju energetskih projekata, definiše pojam „Podnosilac zahteva“, i to: „svako fizičko ili pravno lice, osnovano kao društvo sa ograničenom odgovornošću ili akcionarsko društvo, koje želi da izgradi energetski projekat i koje podnese zahtev RUE za odobrenje“. Iz tog razloga, RUE mora u posebnom članu pravila za postupak izdavanja ovlašćenja da utvrdi ko ima pravo da podnese zahtev za ovu vrstu dozvole i da li na to imaju pravo fizička ili samo pravna lica.

6. Stranka ne treba da izvrši objavljivanje obaveštenja u relevantnim novinama nakon podnošenja zahteva. Tako nešto treba da uradi RUE. RUE, po principu vođenja postupka po službenoj dužnosti, mora da objavi obaveštenje za primenu ove vrste ovlašćenja. Takav pristup bi pomogao stranki i smanjio bi njen administrativni teret. Za odgovarajuću publikaciju u skladu sa članom 13 Pravilnika - RUE/br. 03/2022 za postupak davanja ovlašćenja za izgradnju energetskih projekata stranka mora biti obaveštena.

7. Da bi se stranci olakšao pristup u okviru ove vrste ovlašćenja, stranci ne treba odbiti prijavu ako on /ona ne popuni u potpunosti dokumentaciju. U ovom slučaju, RUE treba da dozvoli pojašnjenja dok se ne donese konačna odluka o ovoj vrsti ovlašćenja, na osnovu člana 94 ZOUP. Za ovo bi trebalo promeniti član 14 i druge članove Pravilnika - RUE/br. 03/2022 za postupak izdavanja ovlašćenja za izgradnju energetskih projekata, na osnovu člana 94 ZOUP.

8. Imajući u vidu da član 17 ZSDL određuje da dozvole i licence moraju biti predviđene samo zakonom, to utiče i na materiju članova 9 i 10 Pravilnika - RUE/br. 03/2022 za postupak izdavanja ovlašćenja za izgradnju energetskih projekata, jer kako je navedeno u prvoj preporuci, vrste ovih ovlašćenja treba da se utvrđuju samo zakonom.

12. DOZVOLA ZA DELATNOST, TRANZIT, UVOZ ILI IZVOZ ELEKTRIČNE ENERGIJE ILI PRIRODNOG GASA

1. Pravni osnov za izdavanje dozvole/licence:

Pravni osnov ove licence je definisan u članu 28 stav 2.10. Navedeni odeljak člana 28.2 odnosi se na snabdevanje električnom energijom, toplotnom energijom ili prirodnim gasom, uključujući tranzit, uvoz ili izvoz električne energije ili prirodnog gasa.

1.2 Aktivnost za koju se izdaje dozvola/licenca:

Ova licenca ima za cilj da dozvoli nosiocima licence da rade na tržištu energije na Kosovu samo ako ispunjavaju uslove i kriterijume za takvu aktivnost, koja se odnosi na transport, izvoz i uvoz energije.

1.3 Vreme trajanja dozvole:

U zavisnosti od materijalnog stanja podnosioca zahteva, ali ne duže od pet (5) godina i ne manje od jedne (1) godine.

1.4. Plaćanje takse

1,000€ (hiljadu evra). Prva uplata 500 € (petsto evra) – Naknada za pregled-modifikaciju/izmenu ili produženje, i prenos licence.

1.5 Dokumenta potrebna za prijavu:	Preporuke za smanjenje opterećenja, po ZAP
1. Kopiju Sertifikata o registraciji, izdatu od strane agencije za registraciju biznisa na Kosovu, gde se od podnosioca zahteva po zakonu zahteva da registruje biznis na Kosovu;	Mora biti overen od ARBK-a, na zahtev RUE, po principu postupanja po službenoj dužnosti i administrativne pomoći. Stranka samo treba da potvrdi da poseduje ovaj dokument.
2. Statut preduzeća ili ugovor o osnivanju preduzeća;	Dokument podnosi stranka.
3. Poslovni plan podnosioca zahteva, koji se odnosi na energetske delatnosti koje će biti obuhvaćene licencom, koja pokriva najmanje naredne tri (3) godine;	Dokument podnosi stranka.
4. Godišnji finansijski izveštaji podnosioca zahteva za poslednje tri (3) godine. Ove finansijske izveštaje moraju revidirati licencirani i nezavisni finansijski revizori. Podnosilac zahteva dostavlja izveštaj revizora odvojeno od finansijskog izveštaja, dok novoosnovano preduzeće dostavlja finansijski izveštaj i informacije o iskustvu svojih partnera ili akcionara, ako ih ima, u obavljanju sličnih energetskih delatnosti;	Dokument podnosi stranka.
5. Dokaz finansijske institucije ili institucija koji potvrđuju raspoloživost sredstava za energetske delatnosti (npr. bankarska garancija za podnosioca zahteva ili matičnu kompaniju, ili	Dokument podnosi stranka.

sličan dokaz o dostupnosti dovoljnih sredstava za finansiranje delatnosti za koju se traži licenca);	
6. Uverenje nadležnog organa da podnosilac zahteva ispunjava zakonske obaveze u vezi sa plaćanjem poreza (Uverenje Poreske uprave Kosova);	RUE treba da traži ovaj dokument od Poreske uprave, na osnovu principa administrativne pomoći i postupanja po službenoj dužnosti. Stranka samo treba da potvrdi da poseduje ovaj dokument.
9. Biografije (CV) rukovodnog osoblja kandidata i drugog višeg osoblja podnosioca zahteva, zajedno sa njihovim kvalifikacijama;	Stranka to mora samo da izjavi putem izjave pod zakletvom.
10. Podaci o organizacionoj strukturi (rukovodstvo i stručno osoblje) podnosioca prijave;	Stranka to mora samo da izjavi putem izjave pod zakletvom, kao što je to u povelji nosioca. Ovaj dokument treba izbrisati.
11. Dokaz o uplati primenljive naknade za licenciranje (u skladu sa članom 4 stav 5 ovog pravila);	Dokument podnosi stranka.
12. Dokaz o objavljivanju Obaveštenja u dva (2) dnevna lista sa velikim tiražom na Kosovu (u skladu sa članom 6 ovog pravila).	Ovo saopštenje treba da objavi organ a ne stranka. To zahteva promenu propisa.

2.Preporuke:

1. Utvrditi da li se za ovu licencu prijavljuje fizičko ili samo pravno lice (preduzeće), definišući pojam podnosioca zahteva (aplikanta);
2. Potrebno je izbegavati dokumentaciju i istu potvrditi prema principu razvoja postupka, prema službenoj dužnosti ili principu pravne pomoći organa ili putem izjave pod zakletvom;
3. Ponovna prijava za licencu vrši se prema službenoj dužnosti od strane RUE;
4. Objavljivanje obaveštenja za aplikaciju treba da uradi RUE;
5. Strani treba dati mogućnost da pruži dodatne dokaze, do donošenja konačne odluke o dozvoli;
6. Naknada za prijavu mora biti plaćena kada se aplikacija odobri, a ukinuti taksu za razmatranje licence kada to zatraži RUE;
7. Produžiti rok za ovu licencu.

3. Obrazloženje preporuka

1. RUE Pravilo/br. 07/2017 za licenciranje energetskih aktivnosti na Kosovu, u članu 2 definiše termin podnosilac zahteva na sledeći način: „fizičko ili pravno lice koje podnosi zahtev za izdavanje dozvole za energetsku delatnost, u skladu sa uslovima ovog pravilnika i kada se licenca izdaje novoosnovanom privrednom društvu, uključice matično preduzeće (ako postoji) ili kompanije koje poseduju i kontrolišu novo trgovačko društvo “. Međutim, ovim internim pravilnikom, trebalo bi da se utvrdi za koje dozvole mogu da se prijave fizička lica, a za koja pravna lica, da bi se strankama olakšalo pitanje prijave za građane. To se može učiniti izmenama i dopunama podzakonskog akta.

2. U cilju olakšavanja i smanjenja administrativnog tereta za stranu, u vezi sa odgovarajućim dokumentima koje strana treba da dostavi, u slučaju podnošenja zahteva, neki od njih mogu biti provereni prema principu pravne pomoći između organa, kao i po principu ex officio razvoja postupka ili putem izjave pod zakletvom. Po pitanju dokumenata, pozivamo se na odeljak 1.5.

3. U slučaju obnove licence, RUE će postupiti po principu službene dužnosti i obavestiti stranku, kao i zahtevati od stranke davanje informacija, koje su neophodne u cilju obnavljanja licence. Ovo se može uraditi promenom pravila definisanih podzakonskim aktom, koje reguliše postupak ispitivanja dozvola od strane RUE.

4. Stranka ne treba da izvrši objavljivanje obaveštenja u relevantnim novinama, nakon podnošenja zahteva. Tako nešto treba da uradi RUE. RUE, po principu vođenja postupka po službenoj dužnosti, mora da objavi obaveštenje za primenu ove vrste ovlašćenja. Takav pristup bi pomogao stranki i smanjio bi njen administrativni teret. Za odgovarajuću publikaciju u skladu sa članom 6 Pravilnika RUE/br. 07/2017 za licenciranje energetske aktivnosti na Kosovu, o čemu stranka mora biti obaveštena.

5. Da bi se stranci olakšao pristup ovoj vrsti licence, ne treba joj se odbiti zahtev ako ne popuni u potpunosti dokumentaciju. U ovom slučaju, RUE treba da dozvoli pojašnjenja dok se ne donese konačna odluka za ovu vrstu licence, na osnovu člana 94 ZOUP. Za ovo, se trebaju izmeniti relevantni članovi Pravilnika RUE/br. 07/2017 za licenciranje energetske aktivnosti na Kosovu, kako bi se omogućilo stranci da podnese dokaze i pojašnjenja, do isteka roka za donošenje odluke.

6. Kako bi se strankama olakšao administrativni teret, taksa za prijavu mora se platiti na kraju, po usvajanju odluke. Međutim, taksa za modifikaciju licence na zahtev RUE treba da bude ukinuta. U tu svrhu potrebno je izmeniti interne propise koji regulišu postupak razmatranja licence i odgovarajuću uredbu za propise.

7. U cilju olakšavanja i smanjenja administrativnog tereta, minimalni rok ove licence treba da se produži i za to je potrebno izmeniti član 32 Zakona o RUE, koji menja minimalni rok ove licence na jednu godinu.

13. DOZVOLA ZA DELATNOST DISTRIBUCIJE ELEKTRIČNE ENERGIJE

1. Pravni osnov za izdavanje dozvole/licence:

Pravni osnov ove licence je definisan članom 28 stav 2.6, koji definiše distribuciju električne energije, uključujući i rad distributivnog sistema.

1.2 Aktivnost za koju se izdaje dozvola/licenca:

Ova licenca ima za cilj da dozvoli nosiocima licence da rade na tržištu energije na Kosovu samo ako ispunjavaju uslove i kriterijume za takvu aktivnost distribucije električne energije.

1.3 Vreme trajanja dozvole:

U zavisnosti od životnog veka sredstava koja se koriste za obavljanje relevantnih delatnosti u trajanju koje ne može biti duže od četrdeset (40) godina.

1.4. Plaćanje takse

1.000,00 € - Početna uplata: (hiljadu evra). 500 € (petsto evra) - Naknada za pregled-modifikaciju/izmenu ili nastavak, i transfer licence.

1.5 Dokumenta potrebna za prijavu:	Preporuke za smanjenje opterećenja, po ZAP
1. Kopiju Sertifikata o registraciji, izdatu od strane agencije za registraciju biznisa na Kosovu, gde se od podnosioca zahteva po zakonu zahteva da registruje biznis na Kosovu;	Mora biti overen od ARBK-a, na zahtev RUE, po principu postupanja po službenoj dužnosti i administrativne pomoći. Stranka samo treba da potvrdi da poseduje ovaj dokument.
2. Statut preduzeća ili ugovor o osnivanju preduzeća;	Dokument podnosi stranka.
3. Poslovni plan podnosioca zahteva, koji se odnosi na energetske delatnosti koje će biti obuhvaćene licencom, koja pokriva najmanje naredne tri (3) godine;	Dokument podnosi stranka.
4. Godišnji finansijski izveštaji podnosioca zahteva za poslednje tri (3) godine. Ove finansijske izveštaje moraju revidirati licencirani i nezavisni finansijski revizori. Podnosilac zahteva dostavlja izveštaj revizora odvojeno od finansijskog izveštaja, dok novoosnovano preduzeće dostavlja finansijski izveštaj i informacije o iskustvu svojih partnera ili akcionara, ako ih ima, u obavljanju sličnih energetskih delatnosti;	Dokument podnosi stranka.
5. Dokaz finansijske institucije ili institucija koji potvrđuju raspoloživost sredstava za energetske delatnost (npr. bankarska garancija za podnosioca zahteva ili matičnu kompaniju, ili sličan dokaz o dostupnosti dovoljnih sredstava za finansiranje delatnosti za koju se traži licenca);	Dokument podnosi stranka.
6. Uverenje nadležnog organa da podnosilac zahteva ispunjava zakonske obaveze u vezi sa plaćanjem poreza (Uverenje Poreske uprave Kosova);	RUE treba da traži ovaj dokument od Poreske uprave, na osnovu principa administrativne pomoći i postupanja po službenoj dužnosti. Stranka samo treba da potvrdi da poseduje ovaj dokument.
9. Biografije (CV) rukovodnog osoblja kandidata i drugog višeg osoblja podnosioca zahteva, zajedno sa njihovim kvalifikacijama;	Stranka to mora samo da izjavi putem izjave pod zakletvom.
10. Podaci o organizacionoj strukturi (rukovodstvo i stručno osoblje) podnosioca prijave;	Stranka to mora samo da izjavi putem izjave pod zakletvom, kao što je to u povelji nosioca. Ovaj dokument treba izbrisati.

11. Dokaz o uplati primenljive naknade za licenciranje (u skladu sa članom 4 stav 5 ovog pravila);	Dokument podnosi stranka.
12. Dokaz o objavljivanju Obaveštenja u dva (2) dnevna lista sa velikim tiražom na Kosovu (u skladu sa članom 6 ovog pravila).	Ovo saopštenje treba da objavi organ a ne stranka. To zahteva promenu propisa.

RUE Pravilo/br. 07/2017, članom 12 definisana je posebna dokumentacija za operatora distributivnog sistema na sledeći način:

1. Opis relevantnih karakteristika distributivnog sistema ili sistema, zajedno sa njihovim tehničkim karakteristikama i teritorijom za distribuciju električne energije, toplotne energije i prirodnog gasa.
2. Dokazi koji se odnose na vlasništvo ili zakonsko pravo korišćenja elemenata sistema;
3. Plan razvoja sistema, kako je definisano u članu 10 Zakona o energetici, članu 15 stav 3 tačka 3.2 Zakona o toplotnoj energiji i članu 22 Zakona o prirodnom gasu, prema potrebi;
4. Dokazi o očekivanom broju i strukturi povezanih i potencijalnih kupaca;
5. Dokaz o sposobnosti i dostupnosti potrebnog hardversko-sofverskog sistema, zajedno sa svim potrebnim finansijskim, kadrovskim i tehničkim resursima da bi podnosilac zahteva mogao da obavlja poslove definisane članom 16 Zakona o električnoj energiji i članom 18 Zakona za prirodni gas, u zavisnosti od slučaja.
6. Indikatori za merenje kvaliteta snabdevanja energijom (trajanje, frekvencije, broj prekida, prekidi izraženi u minutima po potrošaču, itd.) i usluga u radu sistema (opšte informacije, ugovori za očitavanje brojila, vreme priključenja, kvarovi, vraćanje u rad energetskog sistema nakon neuspeha itd.);
7. Specifikacije i tehničke karakteristike mernih uređaja distributivnog sistema; i
8. Ugovor o priključenju na prenosni sistem.

Sva konkretna dokumenta mora dostaviti stranka.

2.Preporuke:

1. Utvrditi da li se za ovu licencu prijavljuje fizičko ili samo pravno lice (preduzeće), definišući pojam podnosioca zahteva (aplikanta);
2. Potrebno je izbegavati dokumentaciju i istu potvrditi prema principu razvoja postupka, prema službenoj dužnosti ili principu pravne pomoći organa ili putem izjave pod zakletvom;
3. Ponovna prijava za licencu vrši se prema službenoj dužnosti od strane RUE;
4. Objavljivanje obaveštenja za aplikaciju treba da uradi RUE;
5. Stranci treba dati mogućnost da pruži dodatne dokaze, do donošenja konačne odluke o dozvoli;
6. Taksa za prijavu biće plaćena po odobrenju aplikacije, a ukinuti taksu za razmatranje licence kada to zatraži RUE.

3. Obrazloženje preporuka

1. RUE Pravilo/br. 07/2017 za licenciranje energetskih aktivnosti na Kosovu, u članu 2 definiše termin podnosilac zahteva na sledeći način: „fizičko ili pravno lice koje podnosi zahtev za izdavanje dozvole za energetsku delatnost, u skladu sa uslovima ovog pravilnika i kada se licenca izdaje novoosnovanom privrednom društvu, uključujući matično preduzeće (ako postoji) ili kompanije koje poseduju i kontrolišu

ново trgovačko društvo “. Međutim, ovim internim pravilnikom, trebalo bi da se utvrdi za koje dozvole mogu da se prijave fizička lica, a za koja pravna lica, da bi se strankama olakšalo pitanje prijave za građane. To se može učiniti izmenama i dopunama podzakonskog akta.

2. U cilju od olakšanja i smanjenja administrativnog tereta za stranku u vezi sa odgovarajućim dokumentima koje stranka treba da dostavi prilikom podnošenja zahteva, neki od njih mogu biti provereni u skladu sa principom pravne pomoći između organa, kao i principom ex officio sprovođenja postupka ili putem izjave pod zakletvom, na osnovu odeljka 1.5.

Ostali dokazi propisani za ovu licencu moraju ostati isti, zbog značaja koji imaju da dokažu specifične elemente potrebne za ovu licencu.

3. U slučaju obnove licence, RUE će postupiti po principu službene dužnosti i obavestiti stranku, kao i zahtevati od stranke davanje informacija, koje su neophodne u cilju obnavljanja licence. Ovo se može uraditi promenom pravila definisanih podzakonskim aktom, koje reguliše postupak ispitivanja dozvola od strane RUE.

4. Stranka ne treba da izvrši objavljivanje obaveštenja u relevantnim novinama, nakon podnošenja zahteva. Tako nešto treba da uradi RUE. RUE, po principu vođenja postupka po službenoj dužnosti, mora da objavi obaveštenje za primenu ove vrste ovlašćenja. Takav pristup bi pomogao stranki i smanjio bi njen administrativni teret. Za odgovarajuću publikaciju u skladu sa članom 6 Pravilnika RUE/br. 07/2017 za licenciranje energetske aktivnosti na Kosovu, o čemu stranka mora biti obaveštena.

5. Da bi se stranci olakšao pristup ovoj vrsti ovlašćenja, istoj se ne treba odbiti zahtev ako ne popuni dokumentaciju u potpunosti. U ovom slučaju, RUE treba da dozvoli pojašnjenja dok se ne donese konačna odluka za ovu vrstu licence, na osnovu člana 94 ZOUP. Za ovo, se trebaju izmeniti relevantni članovi Pravilnika RUE/br. 07/2017 za licenciranje energetske aktivnosti na Kosovu, kako bi se omogućilo stranci da podnese dokaze i pojašnjenja, do isteka roka za donošenje odluke.

6. Kako bi se strankama olakšao administrativni teret, taksa za prijavu mora se platiti na kraju, po usvajanju odluke. Međutim, taksa za modifikaciju licence na zahtev RUE treba da bude ukinuta. U tu svrhu potrebno je izmeniti interne propise koji regulišu postupak razmatranja licence i odgovarajuću uredbu za propise.

14. DOZVOLA ZA DELATNOST OPERATORA TRŽIŠTA ELEKTRIČNE ENERGIJE ILI PRIRODNOG GASA

1. Pravni osnov za izdavanje dozvole/licence:

Pravni osnov ove licence je definisan u članu 28 stav 2.12, koji definiše rad tržišta električne energije ili prirodnog gasa.

1.2 Aktivnost za koju se izdaje dozvola/licenca:

Ova licenca ima za cilj da dozvoli nosiocima licence da rade na tržištu energije na Kosovu samo ako ispunjavaju uslove i kriterijume za takvu aktivnost.

1.3 Vreme trajanja dozvole:

Za delatnost operatera organizovanog tržišta, u zavisnosti od materijalnog stanja podnosioca zahteva sa maksimalnim trajanjem od dvadeset pet (25) godina.

1.4. Plaćanje takse

1.000,00 € - Uplata: (hiljadu evra). 500 € (petsto evra) - Naknada za pregled-modifikaciju/izmenu ili nastavak, i transfer licence.

1.5 Dokumenta potrebna za prijavu:	Preporuke za smanjenje opterećenja, po ZAP
1. Kopiju Sertifikata o registraciji, izdatu od strane agencije za registraciju biznisa na Kosovu, gde se od podnosioca zahteva po zakonu zahteva da registruje biznis na Kosovu;	Mora biti overen od ARBK-a, na zahtev RUE, po principu postupanja po službenoj dužnosti i administrativne pomoći. Stranka samo treba da potvrdi da poseduje ovaj dokument.
2. Statut preduzeća ili ugovor o osnivanju preduzeća;	Dokument podnosi stranka.
3. Poslovni plan podnosioca zahteva, koji se odnosi na energetske delatnosti koje će biti obuhvaćene licencom, koja pokriva najmanje naredne tri (3) godine;	Dokument podnosi stranka.
4. Godišnji finansijski izveštaji podnosioca zahteva za poslednje tri (3) godine. Ove finansijske izveštaje moraju revidirati licencirani i nezavisni finansijski revizori. Podnosilac zahteva dostavlja izveštaj revizora odvojeno od finansijskog izveštaja, dok novoosnovano preduzeće dostavlja finansijski izveštaj i informacije o iskustvu svojih partnera ili akcionara, ako ih ima, u obavljanju sličnih energetskih delatnosti;	Dokument podnosi stranka.
5. Dokaz finansijske institucije ili institucija koji potvrđuju raspoloživost sredstava za energetske delatnost (npr. bankarska garancija za podnosioca zahteva ili matičnu kompaniju, ili sličan dokaz o dostupnosti dovoljnih sredstava za finansiranje delatnosti za koju se traži licenca);	Dokument podnosi stranka.
6. Uverenje nadležnog organa da podnosilac zahteva ispunjava zakonske obaveze u vezi sa plaćanjem poreza (Uverenje Poreske uprave Kosova);	RUE treba da traži ovaj dokument od Poreske uprave, na osnovu principa administrativne pomoći i postupanja po službenoj dužnosti. Stranka samo treba da potvrdi da poseduje ovaj dokument.

9. Biografije (CV) rukovodnog osoblja kandidata i drugog višeg osoblja podnosioca zahteva, zajedno sa njihovim kvalifikacijama;	Stranka to mora samo da izjavi putem izjave pod zakletvom.
10. Podaci o organizacionoj strukturi (rukovodstvo i stručno osoblje) podnosioca zahteva;	Stranka to mora samo da izjavi putem izjave pod zakletvom, kao što je to u povelji nosioca. Ovaj dokument treba izbrisati.
11. Dokaz o uplati primenljive naknade za licenciranje (u skladu sa članom 4 stav 5 ovog pravila);	Dokument podnosi stranka.
12. Dokaz o objavljivanju Obaveštenja u dva (2) dnevna lista sa velikim tiražom na Kosovu (u skladu sa članom 6 ovog pravila).	Ovo saopštenje treba da objavi organ a ne stranka. To zahteva promenu propisa.

RUE Pravilo/br. 07/2017, član 11 definiše posebne dokumente za licencu operatera tržišta na sledeći način:

1. Dokaz o posedovanju hardvera i softvera neophodnog za komunikaciju sa svim mernim mestima, sa svim učesnicima na tržištu i
2. Izjava da je podnosilac zahteva svestan svojih obaveza da razvije i primeni tržišna pravila

Stranka mora dostaviti posebne dokumente.

2.Preporuke:

1. Utvrditi da li se za ovu licencu prijavljuje fizičko ili samo pravno lice (preduzeće), definišući pojam podnosioca zahteva (aplikanta);
2. Potrebno je izbegavati dokumentaciju i istu potvrditi prema principu razvoja postupka, prema službenoj dužnosti ili principu pravne pomoći organa ili putem izjave pod zakletvom;
3. Ponovna prijava za licencu vrši se prema službenoj dužnosti od strane RUE;
4. Objavljivanje obaveštenja za aplikaciju treba da uradi RUE;
5. Strani treba dati mogućnost da pruži dodatne dokaze, do donošenja konačne odluke o dozvoli;
6. Taksa za prijavu biće plaćena po odobrenju aplikacije, a taksu za razmatranje licence treba ukloniti kada to zatraži RUE.

3. Obrazloženje preporuka

1. RUE Pravilo/br. 07/2017 za licenciranje energetske aktivnosti na Kosovu, u članu 2 definiše termin podnosilac zahteva na sledeći način: „fizičko ili pravno lice koje podnosi zahtev za izdavanje dozvole za energetske delatnosti, u skladu sa uslovima ovog pravilnika i kada se licenca izdaje novoosnovanom privrednom društvu, uključujući matično preduzeće (ako postoji) ili kompanije koje poseduju i kontrolišu novo trgovačko društvo “. Međutim, ovim internim pravilnikom, trebalo bi da se utvrdi za koje dozvole mogu da se prijave fizička lica, a za koja pravna lica, da bi se strankama olakšalo pitanje prijave za građane. To se može učiniti izmenama i dopunama podzakonskog akta.

2. U cilju smanjenja i olakšavanja administrativnog tereta za stranu vezano za odgovarajuće dokumente koje strana treba da dostavi prilikom podnošenja zahteva, neki od njih mogu biti provereni u skladu sa principom pravne pomoći između organa, kao i principom ex officio razmatranja postupka ili putem izjave pod zakletvom, prema odeljku 1.5.

Ostali dokazi propisani za ovu licencu moraju ostati isti, zbog značaja koji imaju da dokažu specifične elemente potrebne za ovu licencu.

3. U slučaju obnove licence, RUE će postupiti po principu službene dužnosti i obavestiti stranku, kao i zahtevati od stranke davanje informacija, koje su neophodne u cilju obnavljanja licence. Ovo se može uraditi promenom pravila definisanih podzakonskim aktom, koje reguliše postupak ispitivanja dozvola od strane RUE.

4. Stranka ne treba da izvrši objavljivanje obaveštenja u relevantnim novinama, nakon podnošenja zahteva. Tako nešto treba da uradi RUE. RUE, po principu vođenja postupka po službenoj dužnosti, mora da objavi obaveštenje za primenu ove vrste ovlašćenja. Takav pristup bi pomogao stranki i smanjio bi njen administrativni teret. Za odgovarajuću publikaciju u skladu sa članom 6 Pravilnika RUE/br. 07/2017 za licenciranje energetskih aktivnosti na Kosovu, o čemu stranka mora biti obaveštena.

5. Da bi se olakšao pristup stranke ovoj vrsti licence, njoj se ne bi trebao odbiti zahtev ako on/ona ne popuni u potpunosti dokumentaciju. U ovom slučaju, RUE treba da dozvoli pojašnjenja dok se ne donese konačna odluka za ovu vrstu licence, na osnovu člana 94 ZOUP. Za ovo, se trebaju izmeniti relevantni članovi Pravilnika RUE/br. 07/2017 za licenciranje energetskih aktivnosti na Kosovu, kako bi se omogućilo stranci da podnese dokaze i pojašnjenja, do isteka roka za donošenje odluke.

6. Kako bi se strankama olakšao administrativni teret, taksa za prijavu mora se platiti na kraju, po usvajanju odluke. Međutim, taksa za modifikaciju licence na zahtev RUE treba da bude ukinuta. U tu svrhu potrebno je izmeniti interne propise koji regulišu postupak razmatranja licence i odgovarajuću uredbu za propise.

15. LICENCA ZA AKTIVNOSTI OPERATORA SISTEMA PRENOSA ELEKTRIČNE ENERGIJE

1. Pravni osnov za izdavanje dozvole/licence:

Pravni osnov ove licence je definisan u članu 28 stav 2.4, koji definiše prenos električne energije, uključujući i rad prenosnog sistema.

1.2 Aktivnost za koju se izdaje dozvola/licenca:

Ova licenca ima za cilj da dozvoli nosiocima licence da rade na tržištu energije na Kosovu samo ako ispunjavaju uslove i kriterijume za takvu aktivnost.

1.3 Vreme trajanja dozvole:

Za delatnost operatora prenosnog sistema, u zavisnosti od životnog veka sredstava koja se koriste za obavljanje relevantne delatnosti sa maksimalnim trajanjem od trideset (30) godina.

1.4. Plaćanje takse

1.000,00 € - Uplata: (hiljadu evra). 500 € (petsto evra) - Naknada za pregled-modifikaciju/izmenu ili nastavak, i transfer licence.

1.5 Dokumenta potrebna za prijavu:	Preporuke za smanjenje opterećenja, po ZAP
---	---

1. Kopiju Sertifikata o registraciji, izdatu od strane agencije za registraciju biznisa na Kosovu, gde se od podnosioca zahteva po zakonu zahteva da registruje biznis na Kosovu;	Mora biti overen od ARBK-a, na zahtev RUE, po principu postupanja po službenoj dužnosti i administrativne pomoći. Stranka samo treba da potvrdi da poseduje ovaj dokument.
2. Statut preduzeća ili ugovor o osnivanju preduzeća;	Dokument podnosi stranka.
3. Poslovni plan podnosioca zahteva, koji se odnosi na energetske delatnosti koje će biti obuhvaćene licencom, koja pokriva najmanje naredne tri (3) godine;	Dokument podnosi stranka.
4. Godišnji finansijski izveštaji podnosioca zahteva za poslednje tri (3) godine. Ove finansijske izveštaje moraju revidirati licencirani i nezavisni finansijski revizori. Podnosilac zahteva dostavlja izveštaj revizora odvojeno od finansijskog izveštaja, dok novoosnovano preduzeće dostavlja finansijski izveštaj i informacije o iskustvu svojih partnera ili akcionara, ako ih ima, u obavljanju sličnih energetske delatnosti;	Dokument podnosi stranka.
5. Dokaz finansijske institucije ili institucija koji potvrđuju raspoloživost sredstava za energetske delatnost (npr. bankarska garancija za podnosioca zahteva ili matičnu kompaniju, ili sličan dokaz o dostupnosti dovoljnih sredstava za finansiranje delatnosti za koju se traži licenca);	Dokument podnosi stranka.
6. Uverenje nadležnog organa da podnosilac zahteva ispunjava zakonske obaveze u vezi sa plaćanjem poreza (Uverenje Poreske uprave Kosova);	RUE treba da traži ovaj dokument od Poreske uprave, na osnovu principa administrativne pomoći i postupanja po službenoj dužnosti. Stranka samo treba da potvrdi da poseduje ovaj dokument.
9. Biografije (CV) rukovodnog osoblja kandidata i drugog višeg osoblja podnosioca zahteva, zajedno sa njihovim kvalifikacijama;	Stranka to mora samo da izjavi putem izjave pod zakletvom.
10. Podaci o organizacionoj strukturi (rukovodstvo i stručno osoblje) podnosioca zahteva;	Stranka to mora samo da izjavi putem izjave pod zakletvom, kao što je to u povelji nosioca. Ovaj dokument treba izbrisati.

11. Dokaz o uplati primenljive naknade za licenciranje (u skladu sa članom 4 stav 5 ovog pravila);	Dokument podnosi stranka.
12. Dokaz o objavljivanju Obaveštenja u dva (2) dnevna lista sa velikim tiražom na Kosovu (u skladu sa članom 6 ovog pravila).	Ovo saopštenje treba da objavi organ a ne stranka. To zahteva promenu propisa.

RUE Pravilo/br. 07/2017, član 10, definiše posebne dokumente za licencu operatora prenosnog sistema i to:

1. Opis svih sistema prenosa koji su u vlasništvu i/ili kojima upravlja aplikant, zajedno sa informacijama o vlasničkim pravima za korišćenje elemenata sistema, na Kosovu;
2. Plan razvoja sistema, definisan članom 10 Zakona o energetici ili članom 18 tačka 6.1 Zakona o prirodnom gasu;
3. Informacije o trenutnim i planiranim prekograničnim kapacitetima;
4. Dokaz o sposobnosti i dostupnosti potrebnog hardversko-sofverskog sistema, zajedno sa svim potrebnim finansijskim, kadrovskim i tehničkim resursima da bi podnosilac zahteva mogao da obavlja poslove definisane članom 16 Zakona o električnoj energiji i članom 18 Zakona za prirodni gas, u zavisnosti od slučaja.
5. Specifikacije i tehničke karakteristike mernih uređaja na mestima isporuke električne energije; i
6. Izjava da će podnosilac zahteva izraditi i primeniti sve tehničke kodekse, definisane Zakonom o električnoj energiji i Zakonom o prirodnom gasu.

Sva konkretna dokumenta mora dostaviti stranka.

2.Preporuke:

1. Utvrditi da li se za ovu licencu prijavljuje fizičko ili samo pravno lice (preduzeće), definišući pojam podnosioca zahteva (aplikanta);
2. Potrebno je izbegavati dokumentaciju i istu potvrditi prema principu razvoja postupka, prema službenoj dužnosti ili principu pravne pomoći organa ili putem izjave pod zakletvom;
3. Ponovna prijava za licencu vrši se prema službenoj dužnosti od strane RUE;
4. Objavljivanje obaveštenja za aplikaciju treba da uradi RUE;
5. Stranci treba dati mogućnost da pruži dodatne dokaze, do donošenja konačne odluke o dozvoli;
6. Taksa za prijavu biće plaćena po odobrenju aplikacije, a taksu za razmatranje licence treba ukloniti kada to zatraži RUE.

3. Obrazloženje preporuka

1. RUE Pravilo/br. 07/2017 za licenciranje energetskih aktivnosti na Kosovu, u članu 2 definiše termin podnosilac zahteva na sledeći način: „fizičko ili pravno lice koje podnosi zahtev za izdavanje dozvole za energetsku delatnost, u skladu sa uslovima ovog pravilnika i kada se licenca izdaje novoosnovanom privrednom društvu, uključice matično preduzeće (ako postoji) ili kompanije koje poseduju i kontrolišu novo trgovačko društvo “. Međutim, ovim internim pravilnikom, trebalo bi da se utvrdi za koje dozvole mogu da se prijave fizička lica, a za koja pravna lica, da bi se strankama olakšalo pitanje prijave za građane. To se može učiniti izmenama i dopunama podzakonskog akta.

2. U cilju od olakšanja i smanjenja administrativnog tereta za stranku u vezi sa odgovarajućim dokumentima koje stranka treba da dostavi prilikom podnošenja zahteva, neki od njih mogu biti provereni u skladu sa principom pravne pomoći između organa, kao i principom ex officio sprovođenja postupka ili putem izjave pod zakletvom, na osnovu odeljka 1.5.

Ostali dokazi propisani za ovu licencu moraju ostati isti, zbog značaja koji imaju da dokažu specifične elemente potrebne za ovu licencu.

3. U slučaju obnove licence, RUE će postupiti po principu službene dužnosti i obavestiti stranku, kao i zahtevati od stranke davanje informacija, koje su neophodne u cilju obnavljanja licence. Ovo se može uraditi promenom pravila definisanih podzakonskim aktom, koje reguliše postupak ispitivanja dozvola od strane RUE.

4. Stranka ne treba da izvrši objavljivanje obaveštenja u relevantnim novinama, nakon podnošenja zahteva. Tako nešto treba da uradi RUE. RUE, po principu vođenja postupka po službenoj dužnosti, mora da objavi obaveštenje za primenu ove vrste ovlašćenja. Takav pristup bi pomogao stranki i smanjio bi njen administrativni teret. Za odgovarajuću publikaciju u skladu sa članom 6 Pravilnika RUE/br. 07/2017 za licenciranje energetskih aktivnosti na Kosovu, o čemu stranka mora biti obaveštena.

5. Da bi se stranci olakšao pristup ovoj vrsti ovlašćenja, istoj se ne treba odbiti zahtev ako ne popuni dokumentaciju u potpunosti. U ovom slučaju, RUE treba da dozvoli pojašnjenja dok se ne donese konačna odluka za ovu vrstu licence, na osnovu člana 94 ZOUP. Za ovo, se trebaju izmeniti relevantni članovi Pravilnika RUE/br. 07/2017 za licenciranje energetskih aktivnosti na Kosovu, kako bi se omogućilo stranci da podnese dokaze i pojašnjenja, do isteka roka za donošenje odluke.

6. Kako bi se strankama olakšao administrativni teret, taksa za prijavu mora se platiti na kraju, po usvajanju odluke. Međutim, taksa za modifikaciju licence na zahtev RUE treba da bude ukinuta. U tu svrhu potrebno je izmeniti interne propise koji regulišu postupak razmatranja licence i odgovarajuću uredbu za propise.

16. DOZVOLA ZA DELATNOST PROIZVODNJE ELEKTRIČNE ENERGIJE

1. Pravni osnov za izdavanje dozvole/licence:

Pravni osnov ove licence određen je članom 28, stav 2.1, koji reguliše proizvodnju električne energije.

1.2 Aktivnost za koju se izdaje dozvola/licenca:

Ova licenca ima za cilj da dozvoli nosiocima licence da rade na tržištu energije na Kosovu samo ako ispunjavaju uslove i kriterijume za takvu delatnost, na osnovu posebnih zakona za proizvodnju električne energije.

1.3 Vreme trajanja dozvole:

U zavisnosti od životnog veka sredstava koja se koriste za obavljanje relevantnih delatnosti u trajanju koje ne može biti duže od četrdeset (40) godina.

1.4. Plaćanje takse

1.000,00 € - Uplata: (hiljadu evra). 500 € (petsto evra) - Naknada za pregled-modifikaciju/izmenu ili nastavak, i transfer licence.

1.5 Dokumenta potrebna za prijavu:	Preporuke za smanjenje opterećenja, po ZAP
1. Kopiju Sertifikata o registraciji, izdatu od strane agencije za registraciju biznisa na Kosovu, gde se od podnosioca zahteva po zakonu zahteva da registruje biznis na Kosovu;	Mora biti overen od ARBK-a, na zahtev RUE, po principu postupanja po službenoj dužnosti i administrativne pomoći. Stranka samo treba da potvrdi da poseduje ovaj dokument.
2. Statut preduzeća ili ugovor o osnivanju preduzeća;	Dokument podnosi stranka.
3. Poslovni plan podnosioca zahteva, koji se odnosi na energetske delatnosti koje će biti obuhvaćene licencom, koja pokriva najmanje naredne tri (3) godine;	Dokument podnosi stranka.
4. Godišnji finansijski izveštaji podnosioca zahteva za poslednje tri (3) godine. Ove finansijske izveštaje moraju revidirati licencirani i nezavisni finansijski revizori. Podnosilac zahteva dostavlja izveštaj revizora odvojeno od finansijskog izveštaja, dok novoosnovano preduzeće dostavlja finansijski izveštaj i informacije o iskustvu svojih partnera ili akcionara, ako ih ima, u obavljanju sličnih energetske delatnosti;	Dokument podnosi stranka.
5. Dokaz finansijske institucije ili institucija koji potvrđuju raspoloživost sredstava za energetske delatnost (npr. bankarska garancija za podnosioca zahteva ili matičnu kompaniju, ili sličan dokaz o dostupnosti dovoljnih sredstava za finansiranje delatnosti za koju se traži licenca);	Dokument podnosi stranka.
6. Uverenje nadležnog organa da podnosilac zahteva ispunjava zakonske obaveze u vezi sa plaćanjem poreza (Uverenje Poreske uprave Kosova);	RUE treba da traži ovaj dokument od Poreske uprave, na osnovu principa administrativne pomoći i postupanja po službenoj dužnosti. Stranka samo treba da potvrdi da poseduje ovaj dokument.
9. Biografije (CV) rukovodnog osoblja kandidata i drugog višeg osoblja podnosioca zahteva, zajedno sa njihovim kvalifikacijama;	Stranka to mora samo da izjavi putem izjave pod zakletvom.
10. Podaci o organizacionoj strukturi (rukovodstvo i stručno osoblje) podnosioca zahteva;	Stranka to mora samo da izjavi putem izjave pod zakletvom, kao što je to u povelji nosioca. Ovaj dokument treba izbrisati.

11. Dokaz o uplati primenljive naknade za licenciranje (u skladu sa članom 4 stav 5 ovog pravila);	Dokument podnosi stranka.
12. Dokaz o objavljivanju Obaveštenja u dva (2) dnevna lista sa velikim tiražom na Kosovu (u skladu sa članom 6 ovog pravila).	Ovo saopštenje treba da objavi organ a ne stranka. To zahteva promenu propisa. Objava na veb sajtu

RUE Pravilo/br. 07/2017 član 9 propisuje konkretne dokumente za dobijanje proizvodne licence.

1. Podaci o glavnim i pomoćnim energetske postrojenjima, njihovim tipovima i tehničkim specifikacijama i podaci o lokacijama energetskih postrojenja;
2. Dokaz o osiguranju goriva i/ili preliminarini ili finalni ugovor o snabdevanju gorivom (tamo gde je primenljivo);
3. Ekološka dozvola, izdata od strane nadležne institucije (tamo gde je primenljivo);
4. Dokaz toplotne efikasnosti (gde je primenljivo).

Sva konkretna dokumenta mora dostaviti stranka, osim ekološke dozvole, koju treba tražiti od MŽSPPI po službenoj dužnosti, od RUE, kako bi se smanjilo administrativno opterećenje stranke.

2.Preporuke:

1. Utvrditi da li se za ovu licencu prijavljuje fizičko ili samo pravno lice (preduzeće), definišući pojam podnosioca zahteva (aplikanta);
2. Potrebno je izbegavati dokumentaciju i istu potvrditi prema principu razvoja postupka, prema službenoj dužnosti ili principu pravne pomoći organa ili putem izjave pod zakletvom;
3. Ponovna prijava za licencu vrši se prema službenoj dužnosti od strane RUE;
4. Objavljivanje obaveštenja za aplikaciju treba da uradi RUE;
5. Stranci treba dati mogućnost da pruži dodatne dokaze, do donošenja konačne odluke o dozvoli;
6. Taksa za prijavu biće plaćena po odobrenju aplikacije, a taksu za razmatranje licence treba ukloniti kada to zatraži RUE.

3. Obrazloženje preporuka

1. RUE Pravilo/br. 07/2017 za licenciranje energetskih aktivnosti na Kosovu, u članu 2 definiše termin podnosilac zahteva na sledeći način: „fizičko ili pravno lice koje podnosi zahtev za izdavanje dozvole za energetske delatnosti, u skladu sa uslovima ovog pravilnika i kada se licenca izdaje novoosnovanom privrednom društvu, uključujući matično preduzeće (ako postoji) ili kompanije koje poseduju i kontrolišu novo trgovačko društvo “. Međutim, ovim internim pravilnikom, trebalo bi da se utvrdi za koje dozvole mogu da se prijave fizička lica, a za koja pravna lica, da bi se strankama olakšalo pitanje prijave za građane. To se može učiniti izmenama i dopunama podzakonskog akta.

2. U cilju smanjenja i olakšavanja administrativnog tereta za stranu vezano za odgovarajuće dokumente koje strana treba da dostavi prilikom podnošenja zahteva, neki od njih mogu biti provereni u skladu sa

principom pravne pomoći između organa, kao i principom ex officio razmatranja postupka ili putem izjave pod zakletvom, prema odeljku 1.5.

Ostali dokazi propisani za ovu licencu moraju ostati isti, zbog značaja koji imaju da dokažu specifične elemente potrebne za ovu licencu.

3. U slučaju obnove licence, RUE će postupiti po principu službene dužnosti i obavestiti stranku, kao i zahtevati od stranke davanje informacija, koje su neophodne u cilju obnavljanja licence. Ovo se može uraditi promenom pravila definisanih podzakonskim aktom, koje reguliše postupak ispitivanja dozvola od strane RUE.

4. Stranka ne treba da izvrši objavljivanje obaveštenja u relevantnim novinama, nakon podnošenja zahteva. Tako nešto treba da uradi RUE. RUE, po principu vođenja postupka po službenoj dužnosti, mora da objavi obaveštenje za primenu ove vrste ovlašćenja. Takav pristup bi pomogao stranki i smanjio bi njen administrativni teret. Za odgovarajuću publikaciju u skladu sa članom 6 Pravilnika RUE/br. 07/2017 za licenciranje energetskih aktivnosti na Kosovu, o čemu stranka mora biti obaveštena.

5. Da bi se stranci olakšao pristup ovoj vrsti licence, ne treba joj se odbiti zahtev ako ne popuni u potpunosti dokumentaciju. U ovom slučaju, RUE treba da dozvoli pojašnjenja dok se ne donese konačna odluka za ovu vrstu licence, na osnovu člana 94 ZOUP. Za ovo, se trebaju izmeniti relevantni članovi Pravilnika RUE/br. 07/2017 za licenciranje energetskih aktivnosti na Kosovu, kako bi se omogućilo stranci da podnese dokaze i pojašnjenja, do isteka roka za donošenje odluke.

6. Kako bi se strankama olakšao administrativni teret, taksa za prijavu mora se platiti na kraju, po usvajanju odluke. Međutim, taksa za modifikaciju licence na zahtev RUE treba da bude ukinuta. U tu svrhu potrebno je izmeniti interne propise koji regulišu postupak razmatranja licence i odgovarajuću uredbu za propise.